คู่มือ

ระเบียบ หนังสือสั่งการ และหนังสือตอบข้อหารือ

ประจำปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔

ตามโครงการเพื่อเสริมสร้างกระบวนการ
เรียนรู้ปัญหาในการปฏิบัติงาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

คู่มือ ระเบียบ หนังสือสั่งการ และหนังสือตอบข้อหารือ ประจำปี ๒๕๖๓-๒๕๖๔ ตามโครงการเพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ปัญหาในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

คำนำ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานราชการส่วนกลางมีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้บรรลุผลสำเร็จในทุก ๆ ด้าน โดยกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น มีบทบาทและภารกิจสำคัญในด้านการพัฒนา ปรับปรุงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการเกี่ยวกับนิติกรรม สัญญาเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด ทางแพ่ง ทางอาญา และงานคดีอื่น ๆ ตรวจสอบเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสและเป็นธรรม ตลอดจนตอบข้อหารือ วินิจฉัย ตีความ และให้คำปรึกษาด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องในขณะเดียวกัน กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่นยังได้จัดทำโครงการต่าง ๆ ในการเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้และตรวจติดตามปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นประจำทุกปี เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมายให้บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับระเบียบกฎหมายและเป็นช่องทางในการติดตามรับฟังปัญหาอุปสรรค ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งชี้แจงแสดงข้อคิดเห็น ให้คำแนะนำ หรือร่วมกันหาแนวทาง ในการแก้ไขปัญหาอุปสรรค

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงได้จัดทำคู่มือกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการ และหนังสือตอบข้อหารือต่างๆ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ปัญหาในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมทั้งสรุปผลการดำเนินการตามโครงการของกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่สนใจนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดทำบริการสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ก่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กรกฎาคม ๒๕๖๔

สารบัญ

หน้า

๑. ผลการดำเนินงานของกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑.๑ โครงการเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ และตรวจติดตามปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามกฎหมายและระเบียบกระทรวงมหาดไทยร่วมกับคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ๑
ครั้งที่ ๑ ในพื้นที่จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร
ครั้งที่ ๒ ในพื้นที่จังหวัดราชบุรี และจังหวัดกาญจนบุรี

๑.๒ โครงการ Local Legal Knowledge Platform ๑๐

๒. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๑ กฎกระทรวงการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๓ ๑๒

๒.๒ กฎกระทรวงการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๓ ๒๔

๒.๓ กฎกระทรวงการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๓ ๓๗

๒.๔ กฎกระทรวงการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๖๓ ๔๙

๒.๕ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่จะนำกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบการจอดรถในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาใช้บังคับกับเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๓ ๖๐

๒.๖ กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมจอดรถในที่จอดรถ ค่าใช้จ่ายในการใช้เครื่องมือบังคับไม่ให้เคลื่อนย้ายรถ ค่าเคลื่อนย้ายในกรณีมีการเคลื่อนย้าย และค่าดูแลรักษารถในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๔ ๖๓

๒.๗ กฎกระทรวงการมอบให้เอกชนทำหน้าที่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมจอดรถแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๔ ๖๖

๒.๘ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓ ๖๙

๒.๙ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการกู้เงินขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๓ ๗๗

๒.๑๐ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ ๗๙

๓. กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น (กม.)
หนังสือสั่งการ

๓.๑ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๕๓๑๕ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๓ ๘๖
เรื่อง การดำเนินการของสภาเทศบาลเมืองราชบุรี

๓.๒ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๔.๔/ว ๒๐๐๒ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ๘๙
เรื่อง ซักซ้อมแนวทางปฏิบัติการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองที่อุทธรณ์เกินระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

๓.๓ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๔/ว ๖๐๘๖ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ ๑๐๒
เรื่อง การปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

หน้า

๓.๔ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๗๓๐๘ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ ๑๑๗
เรื่อง แนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ราชการกรณีไม่มีผู้บริหารท้องถิ่น

๓.๕ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๕๑ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๔ ๑๒๐
เรื่อง การดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจกับผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น หรือรองประธานสภาท้องถิ่น

๓.๖ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๔/ว ๗๘๕ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ๑๒๓
เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการรายงานความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หนังสือตอบข้อหารือ

๓.๗ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๙๑๗๙ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ ๑๒๖
เรื่อง หารือการทำกิจการนอกเขตเทศบาล

๓.๘ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑ ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๓ ๑๒๘
เรื่อง หารือการสร้างอาคารอเนกประสงค์บนที่ดินอันเป็นกรรมสิทธิ์ของวัด

๓.๙ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๒.๓/ว ๔๗๙ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔ ๑๓๐
เรื่อง การมอบอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน

๓.๑๐ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๑๖๒ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๓ ๑๓๓
เรื่อง ขอหารือการทำกิจการนอกเขต

๓.๑๑ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๐๒๖๑๗ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ๑๓๕
เรื่อง หารือข้อกฎหมาย

๓.๑๒ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๒๔๙๔ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ๑๓๗
เรื่อง หารือกรณีเทศบาลตำบลไทรย้อยขอต่อใบอนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

๓.๑๓ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๒๗๘๑ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๓ ๑๓๙
เรื่อง หารือเกี่ยวกับหนังสือรับรอง

๓.๑๔ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๔๒๓๕ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๓ ๑๔๓
เรื่อง หารือคุณสมบัติสมาชิกสภาเทศบาล

๓.๑๕ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๔๓๕๑ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๓ ๑๔๖
เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอนแดง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ขอหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น

๓.๑๖ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๖๑๔๘ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๓ ๑๔๙
เรื่อง หารือการจัดซื้อเรือกำจัดวัชพืช (พอนทูน) ในแม่น้ำปิง

๓.๑๗ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๖๙๓๐ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๓ ๑๕๑
เรื่อง หารืออำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการบริการสาธารณะ

หน้า

๓.๑๘ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๗๒๓๖ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ๑๕๓
เรื่อง หารือการยืนยันร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของเทศบาลตำบลสรรพยา

๓.๑๙ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๗๓๙๒ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ๑๕๕
เรื่อง หารือเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

๓.๒๐ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๒๘๘๔ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ๑๕๗
เรื่อง ขอหารือการจัดทำโครงการจัดหาโครงการจัดหาพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีเพิ่มผลผลิตที่มีคุณภาพและส่งคืนพันธุ์ข้าวองค์การบริหารส่วนตำบลคลองเมือง

๓.๒๑ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๘๘๑๕ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ ๑๕๙
เรื่อง หารือแนวทางปฏิบัติการมอบหมายนายอำเภอเดชอุดมปฏิบัติการแทนตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

๓.๒๒ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๙๐๓๑ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ๑๖๒
เรื่อง หารือกรณีการถอนญัตติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓.๒๓ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๒๑๘๓ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ๑๖๔
เรื่อง หารือการทำกิจการนอกเขต

๓.๒๔ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๓๓๓๖ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๔ ๑๖๕
เรื่อง ขอหารือการใช้อาคารและสิ่งปลูกสร้างและลานจอดรถท่าเทียบเรือทุ่งคลองสนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง

๓.๒๕ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๕/๓๗๗๔ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔ ๑๖๗
เรื่อง หารือแนวทางการเปรียบเทียบปรับและเบิกจ่ายเงินรางวัลแก่ผู้แจ้งความนำจับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

๓.๒๖ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๔/๕๔๗๔ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๔ ๑๗๔
เรื่อง หารือการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง

๓.๒๗ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๙๔๖ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ๑๗๘
เรื่อง ให้ความเห็นตามข้อหารือเกี่ยวกับการสอบสวนตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

๓.๒๘ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๕/๘๒๙๔ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ ๑๗๙
เรื่อง หารือกรณีการประกอบกิจการฝังกลบขยะบริษัท ยูโรเวสท์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด

๔. กองตรวจสอบระบบการเงินบัญชีท้องถิ่น (ตบ.)

๔.๑ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๕.๔/ว ๖๘๘๕ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ๑๘๒
เรื่อง การตรวจสอบการคลัง การเงิน การบัญชี และการพัสดุองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๔.๒ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๕.๓/ว ๗๓๙๔ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ ๑๘๓
เรื่อง ซักซ้อมแนวทางการจัดส่งรายงานการเงินประจำปีพร้อมกับรายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หน้า

๕. สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น (สน.คท.)

หนังสือสั่งการ

๕.๑ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๒๒๐๗ ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๓ ๑๘๕
เรื่อง ซักซ้อมแนวทางการให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

๕.๒ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๕๐๘ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ๑๘๗
เรื่อง การดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒

๕.๓ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๓๘๔๓ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ ๑๘๙
เรื่อง แนวทางการลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชกฤษฎีกาลดภาษีสำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภท พ.ศ. ๒๕๖๓

๕.๔ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๔๐๔๔ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ๑๙๓
เรื่อง หลักเกณฑ์การดำเนินการจ้างเอกชนและการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างเหมาบริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕.๕ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๔๗๕๐ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ๑๙๖
เรื่อง ซักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓

๕.๖ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๐๑๓ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ๒๐๑
เรื่อง ซักซ้อมแนวทางการตั้งงบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

๕.๗ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๗๙๙ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓ ๒๐๓
เรื่อง ซักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้และรักษารถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓

หนังสือตอบข้อหารือ

๕.๘ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๓๐๓๕ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ ๒๐๖
เรื่อง การเบิกค่าใช้จ่ายที่ให้ถือว่าเป็นรายจ่าย เมื่อได้รับแจ้งให้ชำระหนี้

๕.๙ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๗๗๙๘ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ ๒๐๘
เรื่อง ค่าใช้จ่ายในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕.๑๐ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๓๙๙๖ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ ๒๑๐
เรื่อง แนวทางปฏิบัติการตั้งงบประมาณและการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนภารกิจของเหล่ากาชาดจังหวัด

๕.๑๑ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๑๐๒ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔ ๒๑๒
เรื่อง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓

หน้า

๕.๑๒ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๓๘๘ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ๒๑๖
เรื่อง ซักซ้อมแนวทางปฏิบัติกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสั่งใช้บุคคลภายนอกปฏิบัติราชการให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๕.๑๓ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๑๘๒๗ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๔ ๒๑๘
เรื่อง การเทียบตำแหน่งเพื่อประโยชน์ในการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ
๕.๑๔ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๓๐๕๓ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ๒๒๑
เรื่อง ขอหารือการยกเว้นภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ศูนย์จัดการธนบัตร สุราษฎร์ธานี
๕.๑๕ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๕๐๖๗ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ ๒๒๒
เรื่อง ขอหารือแนวทางปฏิบัติในการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒
๕.๑๖ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๖๖๒๔ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ๒๒๔
เรื่อง ขอหารือแนวทางปฏิบัติในการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒
๕.๑๗ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๓๗๑๗ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ๒๒๕
เรื่อง หารือการจัดเลี้ยงอาหารให้กับเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง
๕.๑๘ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๕/๓๕๔๓ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๔ ๒๒๘
เรื่อง หารือเกี่ยวกับการนับเวลาราชการต่อเนื่องเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญ

๖. สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (สน.บถ.)

หนังสือสั่งการ

๖.๑ หนังสือ สำนักงาน ก.ท. ที่ มท ๐๘๐๙.๕/ว ๑๓ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ ๒๓๑
เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการดำเนินการทางวินัยพนักงานเทศบาลกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิด
๖.๒ หนังสือ สำนักงาน ก.จ. , ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๕/ว ๑๘ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ๒๓๒
เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดทางวินัย
๖.๓ หนังสือ สำนักงาน ก.จ. , ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๕/ว ๒๑ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ ๒๓๔
เรื่อง การพิจารณาและการลงโทษทางวินัยกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช.ชี้มูลเรื่องที่ถูกลงโทษทางวินัยแล้ว
๖.๔ หนังสือ สำนักงาน ก.จ. ที่ มท ๐๘๐๙.๕/ว ๒๔ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ๒๓๗
เรื่อง แนวทางการสอบสวนข้อเท็จจริงและการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย
๖.๕ หนังสือ สำนักงาน ก.จ. ที่ มท ๐๘๐๙.๒/ว ๑๔๑ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ ๒๕๐
เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล กรณีไม่มีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
๖.๖ หนังสือ สำนักงาน ก.ท. ที่ มท ๐๘๐๙.๒/ว ๒๒ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ๒๕๒
เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล กรณีไม่มีนายกเทศมนตรี
๖.๗ หนังสือ สำนักงาน ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๕/ว ๓๕ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ ๒๕๔
เรื่อง การดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดที่มิใช่การกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนและวินิจฉัยชี้มูลความผิดที่เกี่ยวข้องกัน

หน้า

หนังสือตอบข้อหารือ

๖.๘ หนังสือ สำนักงาน ก.ท. ที่ มท ๐๘๐๙.๔/๑๘๗ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ๒๕๖
เรื่อง หารือการแต่งตั้งพนักงานครูเทศบาลตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็กให้ดำรงตำแหน่งครู

๖.๙ หนังสือ สำนักงาน ก.ท. ที่ มท ๐๘๐๙.๔/๒๐๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ๒๕๘
เรื่อง หารือหนังสืออนุญาตให้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาโดยไม่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

๖.๑๐ หนังสือ สำนักงาน ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๔/๑๓๒๖๐ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๓ ๒๖๑
เรื่อง หารือการรับโอนนักวิชาการศึกษามาดำรงตำแหน่งพนักงานครูองค์การบริหารส่วนตำบล

๖.๑๑ หนังสือ สำนักงาน ก.ท. ที่ มท ๐๘๐๙.๔/๔๓๐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ ๒๖๓
เรื่อง หารือคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครูผู้ดูแลเด็ก เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู

๖.๑๒ หนังสือ สำนักงาน ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๔/๔๖๖ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ ๒๖๕
เรื่อง หารือการนับระยะเวลาการเลื่อนและแต่งตั้งพนักงานครูองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้น

๖.๑๓ หนังสือ สำนักงาน ก.จ. , ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๕/ว ๓๔ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ ๒๖๗
เรื่อง หารือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นตามข้อ ๒๘ ของมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม

๖.๑๔ หนังสือ สำนักงาน ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๔/๓๕ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ ๒๖๙
เรื่อง หารือการเทียบระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่เกี่ยวข้องเกื้อกูลกันเพื่อประโยชน์ในการเลื่อนระดับให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น

๖.๑๕ หนังสือ สำนักงาน ก.จ. ที่ มท ๐๘๐๙.๔/๖๑ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ๒๗๐
เรื่อง หารือกรณีข้าราชการครูขอเลื่อนวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

๖.๑๖ หนังสือ สำนักงาน ก.จ. ที่ มท ๐๘๐๙.๔/๗๓ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ๒๗๓
เรื่อง หารือคุณวุฒิทางการศึกษาข้าราชการครูองค์การบริหารส่วนจังหวัด

๗. กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น (กพส.)

หนังสือสั่งการ

๗.๑ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๔/ว ๑๑๓๓ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๓ ๒๗๕
เรื่อง การใช้น้ำบาดาลประเภทอุปโภคหรือบริโภคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๗.๒ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๐.๔/ว ๑๗๙ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๔ ๒๗๘
เรื่อง สิทธิและสวัสดิการของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)

๗.๓ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๒.๓/ว ๙๓๑ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ๒๘๑
เรื่อง การมอบอำนาจของปลัดกระทรวงมหาดไทยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน

๗.๔ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๗/ว ๒๗๐๒ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ๒๘๓
เรื่อง การปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔

๗.๕ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๗/ว ๓๔๐๒ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ ๒๘๔
เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔

หน้า

หนังสือตอบข้อหารือ

๗.๖ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/๕๙๕๖ ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ ๒๘๖
เรื่อง หารือการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

๗.๗ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/๖๘๑๘ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๓ ๒๘๘
เรื่อง หารืออำนาจการแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางตะเคียน

๗.๘ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/๑๖๘๒๓ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ ๒๙๐
เรื่อง หารือการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๑

๘. กองการศึกษาท้องถิ่น (กศ.)

๘.๑ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๖.๒/ว ๔๑๔๒ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ๒๙๒
เรื่อง แนวทางปฏิบัติการเบิกจ่ายค่าเบี้ยประชุมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๘.๒ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๖.๒/ว ๕๘๖๖ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ ๒๙๖
เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานการขยายชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและการเรียกชื่อสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๘.๓ หนังสือ กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๒/ว ๓๖๘ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ ๓๐๕
เรื่อง แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๙. กองสาธารณสุขท้องถิ่น (กสธ.)

๙.๑ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๙.๒/ว ๓๔๖๙ ๓๑๐
ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
เรื่อง แจ้งผลการวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน

๙.๒ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๙.๒/ว ๓๖๖ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ๓๑๑
เรื่อง ข้อหารือกรณีอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นมีความประสงค์จะสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาล

๑๐. กองสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น (กสว.)

๑๐.๑ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๓/๖๗๓๘ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๓ ๓๑๒
เรื่อง หารือการดำเนินการตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

หน้า

๑๐.๒ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๒๐.๓/๗๔๐๕ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เรื่อง หารือการแต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติมในคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดนครสวรรค์ ๓๑๔

๑๐.๓ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๒๐.๓/๗๕๙๓ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เรื่อง หารือการจ้างเหมาเอกชนดำเนินการศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรเทศบาลตำบลสูงเนิน ๓๑๖

๑๐.๔ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๒๐.๒/๙๗๖๓ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เรื่อง หารือการรับโอนรถยนต์บรรทุกขยะของเทศบาลตำบลไร่ไหม่ ๓๑๘

๑๐.๕ หนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๒๐.๒/๑๘๔๕๐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ เรื่อง หารือการชำระค่าดำเนินการจัดการขยะมูลฝอย ๓๒๐

๑๑. รวมหนังสือสั่งการ และแนวทางปฏิบัติตามมาตรการป้องกันสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในรูปแบบ QR CODE

สรุปสาระสำคัญของการดำเนินงานตาม
โครงการเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ และตรวจติดตามปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน
ตามกฎหมายและระเบียบกระทรวงมหาดไทยร่วมกับคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมาย
ของกระทรวงมหาดไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (ครั้งที่ ๑)
ในพื้นที่จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร
ระหว่างวันที่ ๒-๔ ธันวาคม ๒๕๖๓

.....

๑. ผลการติดตามรับฟังปัญหาในวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ ช่วงเช้า ณ โรงแรมพัก พิง อิงโขง จังหวัดนครพนม

รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนมกล่าวต้อนรับคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย และคณะ พร้อมรับชมวีดิทัศน์แนะนำจังหวัดนครพนม จากนั้น ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น แนะนำคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงมหาดไทยและผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยกล่าวแนะนำโครงการ และชี้แจงวัตถุประสงค์ว่า เนื่องจากการปฏิบัติงานในปัจจุบันยังมีความไม่เข้าใจเจตนารมณ์และเนื้อหาของกฎหมายอย่างถ่องแท้ ทำให้การตีความกฎหมายคลาดเคลื่อน จึงมาช่วยชี้แนะหลักการตีความกฎหมายและแนะนำการปฏิบัติงานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ และได้แนะนำหลักการทำงานให้แก่ผู้เข้าร่วมการประชุมว่า ควรยึดหลัก “เราอยู่ได้ ประชาชนต้องอยู่ดี” เพราะข้าราชการรับเงินเดือนที่มาจากภาษีประชาชน ถ้าประชาชนอยู่ไม่ดี เราก็อยู่ไม่ได้

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ชี้แจงและประชาสัมพันธ์ประเด็นสำคัญให้แก่ผู้เข้าอบรมในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ กฎกระทรวงสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งออกตามความในกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง ๕ ฉบับ

๑.๒ การปรับปรุงหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

๑.๓ (ร่าง) ประมวลจริยธรรมผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นโดยกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ได้จัดทำ (ร่าง) ประมวลจริยธรรมผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น และนำมารับฟังความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมโครงการในครั้งนี้ด้วย

๑.๔ การดำเนินการจัดทำระบบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายตามพระราชบัญญัติการจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๕ สาระสำคัญของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๑.๖ กรอบระยะเวลาการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และกระบวนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรณีเป็นหน่วยรับงบประมาณ) และแนวทางในการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๗ การลงข้อมูลและการเชื่อมโยงข้อมูลในระบบ e-plan กับระบบของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

โดยผู้เข้าร่วมประชุมได้ซักถามปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้และการตีความกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งปัญหาในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และได้เสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายและแนวทางปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงมหาดไทยและผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ร่วมกันตอบข้อซักถาม ให้ข้อแนะนำ และรับฟังปัญหาจากผู้เข้าร่วมประชุม โดยมีประเด็นที่น่าสนใจเช่น

(๑) การโอนทางหลวงที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับถ่ายโอนมาคืนให้แก่หน่วยงานเดิม

(๒) การบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒

(๓) การจ่ายเงินเป็นกรณีพิเศษให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในสถานการณ์โรคติดเชื้อโควิด-19

(๔) กรณีที่หน่วยงานราชการอื่นออกระเบียบและหนังสือสั่งการเพื่อมอบภารกิจให้ท้องถิ่นปฏิบัติโดยปราศจากอำนาจ

(๕) การปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดของปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในระหว่างที่ไม่มีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจนถึงวันเลือกตั้ง และในระหว่างวันประกาศผลไปจนถึงวันที่แถลงนโยบาย

ในช่วงท้าย คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยได้ให้ข้อแนะนำในประเด็นต่าง ๆ เช่น การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ จึงต้องมีวิธีการให้ทราบเจตนารมณ์ของประชาชนที่ชัดเจน และในการดำเนินงาน ต้องมีให้ประชาชนมีส่วนร่วม ได้แสดงความเห็นหลากหลายรูปแบบ จากหลายกลุ่มอาชีพ และต้องมีเอกสารหลักฐานที่ครบถ้วนสำหรับประกอบการใช้ดุลพินิจอย่างละเอียดรอบคอบ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดลำดับความสำคัญของงาน ซึ่งควรพึ่งพาตนเองเป็นหลักก่อน หากพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองได้ ก็ต้องขอความช่วยเหลือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น การขอความเห็นหรือหารือหน่วยงานราชการอื่น

อนึ่ง สามารถดาวน์โหลดสรุปผลการประชุมโดยละเอียดได้ที่ QR code ท้ายสรุปผลการประชุมนี้ หรือ https://me-qr.com/data/pdf/213437.pdf

๒. ผลการติดตามรับฟังปัญหาและศึกษาดูงานในวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ ช่วงบ่าย ณ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านผึ้ง

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านผึ้ง กล่าวต้อนรับและแนะนำข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านผึ้ง และแนะนำโครงการเพิ่มศักยภาพแหล่งน้ำต้นทุนด้วยระบบธนาคารน้ำใต้ดิน (Groundwater Bank) ซึ่งมีที่มาจากปัญหาการขาดแคลนน้ำใช้อุปโภคบริโภคในครัวเรือนและการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง และในช่วงฤดูฝนมักประสบปัญหาน้ำท่วม โดยได้วางแผนและกำหนดจุดที่จะขุดบ่อระบบเปิดจำนวน ๑๘ บ่อ หลังจากขุดไป ๑ ปี ปรากฏว่าพื้นที่ตำบลบ้านผึ้งและตำบลข้างเคียงมีน้ำบาดาลใช้อย่างเพียงพอ ไม่เค็ม ไม่กร่อย ไม่เป็นสนิม และถ้าน้ำท่วม เดิมจะต้องใช้เวลาประมาณ ๖-๗ วัน น้ำถึงจะลง แต่หลังจากบริหารจัดการด้วยระบบธนาคารน้ำใต้ดินแล้ว ไม่เกิน ๒ วัน น้ำก็จะลดลงเป็นปกติ สำหรับปัญหาที่ประสบคือ แม้ว่าเอกชนยินดีสนับสนุนงบประมาณและอุปกรณ์ที่จำเป็น แต่ในการดำเนินการต้องใช้ที่สาธารณะ หรือพื้นที่ป่าสงวน ซึ่งระเบียบกฎหมายไม่เอื้อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการได้โดยสะดวก กล่าวคือ ต้องขออนุญาตหรือมีขั้นตอนการดำเนินการตามระเบียบกฎหมายหลายฉบับ เช่น กฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน กฎหมายเกี่ยวกับที่สาธารณะ กฎหมายเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ป่า ในการนี้ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านผึ้ง ได้นำคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยเยี่ยมชมนิทรรศการแสดงข้อมูลโครงการและลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมสถานที่จริงด้วย

๓. ผลการติดตามรับฟังปัญหาในวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ ช่วงเช้า ณ ห้องประชุมศาลากลางจังหวัดมุกดาหาร

รองผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหารได้กล่าวต้อนรับคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยและคณะ พร้อมแนะนำจังหวัดมุกดาหาร จากนั้น ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่นแนะนำคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย และผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยกล่าวแนะนำโครงการและวัตถุประสงค์ของโครงการ ซึ่งผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ชี้แจงประเด็นสำคัญและประชาสัมพันธ์ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้เข้าอบรมทราบ

จากนั้น ผู้เข้าร่วมประชุมได้ซักถามปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้และการตีความกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งปัญหาในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และได้เสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายและแนวทางปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการ

พิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย และผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ร่วมกันตอบข้อซักถาม ให้ข้อแนะนำ และรับฟังปัญหาจากผู้เข้าร่วมประชุม โดยมีประเด็นที่น่าสนใจ เช่น

(๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

(๒) การขยายเขตไฟฟ้า

(๓) การบริหารงบประมาณด้านบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในช่วงท้าย คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยได้ให้ข้อแนะนำเพิ่มเติมว่า ในภาวะปัจจุบัน มีการผันผวน (disruption) หากมีปัญหาใดเกิดขึ้นมา ก็ให้แก้ไขไปตามสถานการณ์ ทั้งนี้ ในการพัฒนาเมืองในด้านต่าง ๆ ควรมีการศึกษาดูงานจากจังหวัดอื่น ควรตัดสินใจให้ดี คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมของจังหวัด ประการที่สอง เนื่องจากสถานการณ์โควิด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนจึงต้องระมัดระวังตนเอง ทั้งในเรื่องของการใช้ชีวิต การทำงาน และการใช้จ่ายงบประมาณ

อนึ่ง สามารถดาวน์โหลดสรุปผลการประชุมโดยละเอียดได้ที่ QR code ท้ายสรุปผลการประชุมนี้ หรือ https://me-qr.com/data/pdf/213437.pdf

๔. ผลการติดตามรับฟังปัญหาและศึกษาดูงาน ในวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ ช่วงบ่าย ณ องค์การบริหารส่วนตำบลป่าขามดงหมู อำเภอหว้านใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร

นายอำเภอหว้านใหญ่ และ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่าขามดงหมู ได้ร่วมต้อนรับคณะ และกล่าวแนะนำองค์การบริหารส่วนตำบลป่าขามดงหมู และคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยและคณะได้เยี่ยมชมการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพและภูมิปัญญากลุ่มผู้สูงอายุในพื้นที่ พร้อมรับชมการแสดงของผู้สูงอายุ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาได้รับการตอบรับจากสมาชิกผู้สูงอายุในพื้นที่เป็นอย่างดี รวมทั้งได้สร้างประโยชน์ให้กับคนในพื้นที่ เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับประชาชนทั้งในและนอกพื้นที่ อย่างไรก็ตาม ยังพบปัญหาคือ ผู้สูงอายุที่เป็นสมาชิกซึ่งเดินทางมาจากหลายหมู่บ้าน ต้องเดินทางไกลและลำบาก ทำให้สมาชิกบางคนไม่สามารถมาร่วมทำกิจกรรมได้ครบทุกครั้ง การเข้าร่วมกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง บางคนมีโรคประจำตัว รวมทั้งมีงบประมาณไม่เพียงพอในการจัดการกิจกรรมของกลุ่ม นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลยังพบปัญหาอุปสรรคอื่น ๆ เช่น

(๑) การดำเนินการเกี่ยวกับไฟฟ้าในพื้นที่ ประสงค์ให้มีการสำรวจความต้องการและภารกิจที่องค์การบริหารส่วนตำบลต้องดำเนินการเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับตั้งงบกลางและเบิกจ่ายจากงบประมาณส่วนดังกล่าว หรือจัดทำเป็นเงินอุดหนุนเฉพาะกิจแทน

(๒) การใช้ที่สาธารณประโยชน์บริเวณโคกกะเบาและการถอนสภาพ องค์การบริหารส่วนตำบลป่าขามดงหมูได้ขอใช้และขอถอนสภาพ จำนวน ๓๐ ไร่ เนื่องจากได้งบประมาณมาพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งต้องมีการใช้ที่สาธารณะ สำหรับจัดที่จอดรถและศูนย์อาหาร จึงขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นติดตามผลการพิจารณาของคณะกรรมการระดับจังหวัด สำหรับการขออนุญาตใช้ที่สาธารณะ

(๓) ขอให้เร่งรัดการออกระเบียบว่าด้วยอาสาสมัครพัฒนาท้องถิ่น เพราะที่ผ่านมาไม่สามารถดำเนินการ เช่น การป้องกันไฟป่า หากมีระเบียบมารองรับการดำเนินการของอาสาสมัคร ก็จะทำให้แก้ปัญหาได้ง่ายยิ่งขึ้น

(๔) การยกร่างระเบียบว่าด้วยเงินกู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อยากให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีกฎหมายรองรับเหมือนเทศบาล เพื่อมาใช้ในการแก้ปัญหาการกู้เงิน

(๕) ปัจจุบันค่าตอบแทนผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลกับเทศบาล มีความแตกต่างกัน ทั้งที่ภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลมีปริมาณมาก หากเป็นไปได้ อยากให้ช่วยผลักดันให้ค่าตอบแทนมีความเท่าเทียมกัน

(๖) น้ำอุปโภคบริโภค องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดทำคำของบประมาณ ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้อนุมัติงบประมาณมาสร้างประปาแบบผิวดิน ๙ โครงการ สามารถแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค อย่างไรก็ดี ยังมีปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร โดยได้ของบประมาณไปยังกรมชลประทานเพื่อสร้างสถานีสูบน้ำ และก่อสร้างน้ำผิวดิน เนื่องจากปัจจุบันไม่มีฝายเก็บน้ำ จึงฝากคณะให้ช่วยดูแลในเรื่องดังกล่าว

ในตอนท้าย คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยได้ให้ข้อแนะนำในการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าขามดงหมูเพิ่มเติม โดยเน้นย้ำให้ยึดหลัก **“ศาสตร์พระราชา”** และให้คนในพื้นที่ **“รู้-รัก-สามัคคี”** และหลักที่สำคัญที่สุด คือ **"เศรษฐกิจพอเพียง”**

๕. ผลการศึกษาดูงาน ในวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ ช่วงเช้า ณ พระธาตุพนม

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย และคณะ ได้เดินทางไปศึกษาดูงานที่วัดพระธาตุพนม ซึ่งเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของจังหวัดนครพนมและมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเยี่ยมชมและสักการะจำนวนมาก พระธาตุพนมมีลักษณะเป็นเจดีย์รูปสี่เหลี่ยมจตุรัสก่อด้วยอิฐ มีกำแพงล้อมองค์พระธาตุ ๔ ชั้น ตั้งอยู่บนภูกำพร้า องค์พระธาตุพนมได้รับการปฏิสังขรณ์มาหลายครั้ง จนเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ พระธาตุพนมได้พังทลายลงมา เนื่องจากความเก่าและภัยพิบัติ จึงก่อสร้างองค์พระธาตุขึ้นใหม่ โดยสร้างครอบฐานพระธาตุองค์เดิม

๖. ผลการรับฟังความคิดเห็นประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓ ฉบับ ปรากฏดังนี้

๖.๑ พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ร้อยละ ๘๐ เห็นว่า ควรแก้ไขปรับปรุง

ร้อยละ ๒๐ เห็นว่า ไม่ควรแก้ไขปรับปรุง และไม่มีผู้เห็นว่าควรยกเลิก

๖.๒ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ร้อยละ ๗๖.๕๐ เห็นว่า ควรปรับปรุงแก้ไข

ร้อยละ ๑๔.๗๐ เห็นว่า ไม่ควรปรับปรุงแก้ไข

ร้อยละ ๘.๘ เห็นว่า ควรยกเลิก

๖.๓ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ร้อยละ ๖๖.๗ เห็นว่า ควรปรับปรุงแก้ไข

ร้อยละ ๓๓.๓ ไม่ควรปรับปรุงแก้ไข และไม่มีผู้เห็นว่าควรยกเลิก

โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ เนื้อหายังไม่ครอบคลุมหน้าที่ของสภาท้องถิ่น และการเห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่นควรเป็นการรับทราบเท่านั้น การเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลง แผนพัฒนาท้องถิ่น ไม่ต้องผ่านสภาท้องถิ่นก่อนประกาศใช้ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลควรจะสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี และพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรยกระดับเป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ จะได้มีศักดิ์ทางกฎหมายสูงกว่าพระราชบัญญัติอื่น ซึ่งจะส่งผลทางกฎหมายต่อการพัฒนาและการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

๗. ข้อเสนอแนะต่อร่างประมวลจริยธรรมผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น

๗.๑ ผู้เข้าร่วมการประชุมเห็นด้วยให้มีประมวลจริยธรรม ฯ เพื่อเป็นข้อบังคับให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องปฏิบัติตามจริยธรรม

๗.๒. เห็นควรให้มีการลงโทษบุคคลซึ่งปฏิบัติฝ่าฝืนจริยธรรม และมีมาตรการกำกับจริยธรรมที่ชัดเจน

๗.๓. อยากให้มีการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมฯ อย่างเข้มงวด และต่อเนื่อง

๗.๔. ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินและตรวจสอบจริยธรรมของผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น

๗.๕. ควรจัดให้มีการสร้างจิตสำนึกให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น เช่น การฝึกอบรม

๗.๖. ควรให้หน่วยกำกับดูแล กำกับให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นปฏิบัติตนให้เป็นไปตามจริยธรรมที่กำหนด และมีการตรวจสอบทุก ๑ ปี

๗.๘. กฎหมายควรเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ได้ประเมินจริยธรรมของผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาด้วย

สรุปผลการประชุมโดยละเอียด

สรุปสาระสำคัญของการดำเนินงาน
ตามโครงการเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ และตรวจติดตามปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ตามกฎหมายและระเบียบกระทรวงมหาดไทยร่วมกับคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมาย ของกระทรวงมหาดไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (ครั้งที่ ๒) ในพื้นที่จังหวัดราชบุรี และจังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างวันที่ ๑๐ – ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๔

.....

๑. ผลการติดตามรับฟังปัญหาในวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ โรงแรมเดอะคาแนล ราชบุรี

รองผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี กล่าวต้อนรับคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย และนำชมวีดิทัศน์แนะนำจังหวัดราชบุรี โดยมีที่ปรึกษาด้านกฎหมาย กระทรวงมหาดไทย กล่าวเปิดการประชุม สรุปได้ว่า การประชุมสัมมนาในวันนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ของกระทรวงมหาดไทย สามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งเพื่อติดตามรับฟังปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะตลอดจนความคิดเห็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะได้ชี้แจง ให้คำแนะนำ และร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง

ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น กล่าวแนะนำคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย และผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยได้ให้ข้อแนะนำต่อที่ประชุมว่า จากที่เคยเดินทางไปเยี่ยมเยียนในหลายพื้นที่ พบว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีปัญหาในการปฏิบัติงาน เมื่อมีปัญหาอุปสรรคใด ก็ต้องมีกระบวนการในการแก้ปัญหา จึงจะทำให้การบริหารจัดการเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน จึงจัดการประชุมนี้ขึ้นเพื่อเสริมสร้างกระบวนการบริหารจัดการดังกล่าว

จากนั้น ผู้เข้าร่วมประชุมได้ซักถามปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้และการตีความกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งปัญหาในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และได้เสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายและแนวทางปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงมหาดไทยและผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ร่วมกันตอบข้อซักถาม ให้ข้อแนะนำ และรับฟังปัญหาจากผู้เข้าร่วมประชุม โดยมีประเด็นที่น่าสนใจเช่น

(๑) การดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่งในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

(๒) การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและการชดเชยให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) ระเบียบการกู้ยืมเงินขององค์การบริหารส่วนตำบล

(๔) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ ในส่วนการชดเชยด้านการเกษตรและด้านปศุสัตว์

นอกจากนี้ ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ได้ชี้แจงกรณีที่มีผู้สอบถามเกี่ยวกับครูพี่เลี้ยงเด็กที่ได้รับทุนจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในการศึกษาระดับปริญญาตรีระดับปฐมวัย ซึ่งถูกยกเลิกการบรรจุสอบกรณีพิเศษว่ามีแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างไร สรุปได้ว่า เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่นต้องพิจารณารับรองให้เป็นคุณวุฒิที่ใช้คัดเลือกพิเศษตามมาตรฐานทั่วไปที่กำหนดก่อน โดยปัจจุบันมีมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการคัดเลือกพิเศษอยู่แล้ว แต่วุฒิการศึกษาใดบ้าง ต้องเสนอให้คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่นพิจารณาเป็นรายวุฒิการศึกษาไป

สำหรับประเด็นที่สอบถามว่า หนังสือตอบข้อหารือที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นตอบข้อหารือไปบางจังหวัดแต่มิได้เวียนไปทุกจังหวัด จะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติได้หรือไม่ ชี้แจงว่า การตอบข้อหารือเป็นลักษณะเดียวกับคำพิพากษาศาลปกครอง คือ จะผูกพันเฉพาะคู่กรณี แต่ก็สามารถนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินการได้

ประเด็นที่สอบถามว่า กรณีที่จะต้องขออนุญาตใช้พื้นที่ป่า ขอให้มีการกำหนดระยะเวลาการพิจารณาอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการได้หรือไม่ ชี้แจงว่า ตามกฎหมายดังกล่าว มาตรา ๕ มิให้นำมาใช้บังคับกับการขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงไม่สามารถนำกรณีนี้มาบังคับได้

ในช่วงท้าย กรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ได้ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ในการแก้ปัญหาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด - 19) เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการแก้ปัญหา และนอกจากนี้ อยากเห็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้รับข้อมูลต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสรุปผลการประชุมโดยละเอียดได้ที่ QR code ท้ายสรุปผลการประชุมนี้ หรือ https://me-qr.com/data/pdf/213459.pdf

๒. ผลการติดตามรับฟังปัญหาและศึกษาดูงานในวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๔ ช่วงบ่าย ณ องค์การบริหารส่วนตำบลคูบัว จังหวัดราชบุรี

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคูบัว ได้กล่าวต้อนรับคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยและแนะนำองค์การบริหารส่วนตำบลคูบัว และนำคณะเยี่ยมชมกลุ่มพัฒนาอาชีพทอผ้าจากหมู่ที่ ๔ บ้านใต้ ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มสตรีแม่บ้านในหมู่บ้านที่มีความสนใจ และต้องการมีอาชีพเสริมหลังจากฤดูทำนาข้าวและบางส่วนที่ว่างงาน เข้ามาร่วมกันทอผ้าเพื่อผลิตและหาตลาดจำหน่าย เพื่อสร้างรายได้ โดยรับผ้าทอมือจากสมาชิกและเป็นสื่อกลางในการรับการสั่งซื้อจากลูกค้ามาแจกงานให้กับสมาชิกในกลุ่ม รวมทั้งได้เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ “ศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช จิปาถะภัณฑ์สถานบ้านคูบัว” ซึ่งเป็นพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นของชุมชนด้วยความริเริ่มของชุมชนหลายองค์กรในพื้นที่ที่รวบรวมเครื่องมือเครื่องใช้ยุคโบราณ ภูมิปัญญาท้องถิ่นตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งวิถีชุมชนคูบัว ซึ่งเป็นตลาดโบราณที่พัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวิถีชุมชนแห่งใหม่ด้วย

๓. ผลการติดตามรับฟังปัญหาและศึกษาดูงานในวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๔ ช่วงเช้า ณ องค์การบริหารส่วนตำบลแก่งเสี้ยน จังหวัดกาญจนบุรี

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยได้ไปศึกษาดูงาน ณ องค์การบริหารส่วนตำบลแก่งเสี้ยน โดยมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแก่งเสี้ยน กล่าวต้อนรับและนำเสนอผลการดำเนินงานโครงการความร่วมมือการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแก่งเสี้ยน ซึ่งมีที่มาจากที่แต่เดิมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล มีพื้นที่ที่ใช้เป็นที่ทิ้งขยะของประชาชนจนมีขยะสะสมกว่าหนึ่งล้านตัน ทำให้เกิดปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมหลายด้าน เช่น กลิ่น สัตว์พาหะนำโรค ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ องค์การบริหารส่วนตำบลแก่งเสี้ยนได้ร่วมมือกับกองทัพบกโดยมณฑลทหารบกที่ ๑๗ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น รวม ๑๘ แห่ง ทำบันทึกความเข้าใจในการจัดการขยะว่า จะบริหารจัดการและกำจัดขยะที่มีอยู่เดิมให้ถูกสุขลักษณะ และจะจัดการขยะใหม่ให้ถูกต้องตามหลักการ ไม่นำขยะใหม่มาทิ้งในบริเวณดังกล่าวอีก จากนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลแก่งเสี้ยนจึงได้ว่าจ้างบริษัทเอกชนให้มาบริหารจัดการและกำจัดขยะให้ถูกสุขลักษณะ รวมถึงสร้างศูนย์การเรียนรู้คัดแยกขยะ ผลการดำเนินงาน ภายในระยะเวลา ๓ ปี สามารถกำจัดและคัดแยกขยะจำนวนกว่าล้านตันได้ และยังสามารถคัดแยกและกำจัดขยะใหม่ได้ด้วย ปัจจุบันใช้พื้นที่บริหารจัดการขยะจำนวน ๑๓ ไร่ และมีเครื่องกำจัดขยะ ๒ เครื่อง ซึ่งสามารถกำจัดขยะได้ ๒๐๐ ตันต่อวัน นอกจากนี้ คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยได้ไปศึกษาสถานที่และกระบวนการกำจัดขยะ ซักถามกระบวนการดำเนินงานและให้ข้อแนะนำเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลแก่งเสี้ยน

โดยเฉพาะเกี่ยวกับการขนส่งขยะจากพื้นที่ต่าง ๆ มายังพื้นที่กำจัดขยะ ซึ่งต้องทำให้ถูกสุขลักษณะ ไม่ส่งผลกระทบตามเส้นทางการขนส่ง และการใช้จ่ายงบประมาณและรายได้ซึ่งเกิดจากการกำจัดขยะ ซึ่งต้องดำเนินการให้เกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์กับประชาชนในพื้นที่รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องด้วย

๔. ผลการติดตามรับฟังปัญหาในวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๔ ช่วงบ่าย ณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

ท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี กล่าวต้อนรับคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยและนำชมวีดิทัศน์แนะนำจังหวัดกาญจนบุรี และ คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยได้กล่าวเปิดการประชุม ให้ข้อแนะนำและชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการ จากนั้น ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ได้กล่าวแนะนำคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย และผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และได้อธิบายเกี่ยวกับประเด็นข้อกฎหมายสำคัญดังนี้

๔.๑ แนวทางปฏิบัติกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น หรือรองประธานสภาท้องถิ่น

๔.๒ พระราชบัญญัติจัดระเบียบการจอดรถในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

๔.๓ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเพื่อถอดถอนผู้บริหารหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น พ.ศ. ....

๔.๔ การแก้ไขหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

๔.๕ (ร่าง) ประมวลจริยธรรมของผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น

นอกจากนี้ ศ. (พิเศษ) กมลชัย รัตนสกาววงศ์ กรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ได้กล่าวให้ข้อแนะนำในประเด็นต่าง ๆ คือ

ประเด็นที่ ๑ ประเภทกฎหมาย แบ่งออกเป็น

ประเภทที่ ๑ กฎหมายของส่วนกลางคือพระราชบัญญัติ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้มีอิสระแต่เป็นการบังคับใช้แทนส่วนกลาง เช่น กฎหมายการสาธารณสุข กฎหมายควบคุมอาคาร เนื่องจากไม่คุ้มค่าที่ส่วนกลางจะส่งเจ้าหน้าที่มาบังคับใช้กฎหมาย ก็จึงมอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ

ประเภทที่ ๒ กฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคือข้อบัญญัติท้องถิ่น ต้องอาศัยอำนาจตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเภทที่ ๓ กฎหมายที่มีการกระจายอำนาจ (แบ่งหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ) แท้จริงเป็นกฎหมายของส่วนกลาง แต่ไม่ได้มอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำโดยตรง จึงกำหนดให้มีคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและคณะกรรมการนี้ก็จะกำหนดว่าเรื่องใด ตามกฎหมายใดจะกระจายไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบใด ทำได้มากน้อย เพียงใด

อนึ่ง กฎหมายแต่ละประเภทก็จะมีการกำกับดูแลแตกต่างกันไป

ประเด็นที่ ๒ เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐสั่งการแล้วไปกระทบสิทธิ ประชาชนก็มีสิทธิตรวจสอบว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไปออกคำสั่งทางปกครอง มีหลักการสำคัญอยู่ที่อยากเน้นย้ำคือ มาตรการป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตามอำเภอใจตามวิธีที่กฎหมายกำหนดไว้ คือ จะต้องไม่มีส่วนได้เสียในเรื่องนั้น และหากคำสั่งจะไปกระทบสิทธิของประชาชน ต้องให้ประชาชนมีโอกาสโต้แย้งแสดงข้อเท็จจริงด้วยและเรื่องใด กฎหมายกำหนดให้มีอำนาจหรือมีดุลพินิจ ต้องมีเหตุผลในการนั้นด้วย โดยเฉพาะเวลาที่คำสั่งนั้นเป็นผลเสียแก่ประชาชน เพื่อประชาชนจะนำเอาเหตุผลนั้นไปโต้แย้งและตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายต่อไป ไม่ว่าจะเป็นการอุทธรณ์ หรือฟ้องคดีต่อศาลปกครอง รวมถึงกรณีที่คำสั่งนั้นเป็นผลเสียแก่ประชาชน ต้องแจ้งสิทธิอุทธรณ์ให้ผู้รับคำสั่งทราบด้วย นอกจากนี้ กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นคู่สัญญากับเอกชน แล้วเอกชนทำผิดสัญญา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรีบพิจารณาเลิกสัญญาโดยเร็ว หากปล่อยให้ล่วงเลยนานเกิน จะมีปัญหาในการเรียกค่าปรับ

เพราะหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปลดค่าปรับในชั้นนี้ให้แก่คู่สัญญา จะเสี่ยงต่อการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่าเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่คู่สัญญาหรือไม่

อีกประการหนึ่งเรื่องความรับผิดทางละเมิด กฎหมายมีเจตนารมณ์ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกล้าบังคับใช้กฎหมาย โดยคุ้มครองว่า หากเจ้าหน้าที่ของรัฐบังคับใช้กฎหมายแล้วเกิดความเสียหายแก่ประชาชน รัฐจะรับผิดชอบค่าสินไหมทดแทนให้ เว้นแต่กรณีที่กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ก็อาจถูกไล่เบี้ยได้ แต่เจตนารมณ์มิได้รวมถึงการขับรถโดยประมาท ซึ่งตั้งใจจะใช้บังคับเฉพาะกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐบังคับใช้กฎหมายเท่านั้น แต่เมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายนี้อย่างกว้าง เมื่อกระทรวงการคลังตรวจสอบสำนวนละเมิด ก็จะตีความว่าเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ดังนั้น กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งคณะกรรมการสอบความรับผิดทางละเมิดให้ระมัดระวังการวินิจฉัยว่า เป็นการประมาทเลินเล่อปกติหรืออย่างร้ายแรง เพราะเสี่ยงต่อการถูกตรวจสอบ และเมื่อเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแล้ว ก็อาจบังคับให้ผ่อนปรนขึ้น เช่น ให้ผ่อนชำระได้

นายทวีศักดิ์ วรพิวุฒิ กรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ได้ให้ข้อแนะนำเกี่ยวกับการเลิกสัญญาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า ในเรื่องนี้มีระเบียบเกี่ยวกับการพัสดุที่ต้องปฏิบัติตาม เช่น ถ้าค่าปรับเกินร้อยละสิบ ต้องพิจารณาเลิกสัญญา ถ้าไม่เลิกก็ต้องทำความยินยอมให้ปรับต่อไป แต่ก็มิได้หมายความว่าจะเพิกเฉยได้ ยังคงต้องพิจารณาว่า สามารถทำตามสัญญาได้หรือไม่ หากเห็นว่า ยากที่จะปฏิบัติตามสัญญาได้ครบถ้วน ก็ต้องเลิกสัญญา และในการเลิกสัญญา ต้องเก็บหลักฐานและมีข้อเท็จจริงว่าเลิกสัญญาเมื่อใดด้วย จึงควรส่งทางไปรษณีย์ตอบรับเพื่อจะได้มีหลักฐานการส่ง เนื่องจากการคำนวณค่าปรับจะเริ่มแต่วันที่เลิกสัญญา และในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามสัญญาเพราะเหตุใด ในหนังสือเตือนก็ควรระบุเหตุไว้ให้ชัดเจนด้วย และในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยอมให้คู่สัญญาปฏิบัติตามสัญญาเมื่อล่วงเลยระยะเวลาตามสัญญาไปแล้ว หากจะเลิกสัญญาก็ต้องกำหนดระยะเวลาในการเลิกสัญญาอีกครั้งหนึ่ง สำหรับเรื่องอายุความในการฟ้องคดี ขอให้ระมัดระวัง อย่าให้ขาดอายุความ และขอให้บันทึกกำหนดอายุความไว้ด้วย เพราะหากคดีขาดอายุความที่เจ้าหน้าที่ของรัฐคนใด เจ้าหน้าที่ของรัฐคนนั้นจะต้องรับผิดในทางละเมิดด้วย

จากนั้น ผู้เข้าร่วมประชุมได้ซักถามปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้และการตีความกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งปัญหาในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และได้เสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายและแนวทางปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย และผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ร่วมกันตอบข้อซักถาม ให้ข้อแนะนำ และรับฟังปัญหาจากผู้เข้าร่วมประชุม โดยมีประเด็นที่น่าสนใจ เช่น

(๑) หลักเกณฑ์การจ่ายเงินเป็นเงินอุดหนุนและรายจ่ายเพื่อการลงทุน กฎกระทรวงเกี่ยวกับภาษีป้าย ซึ่งเหล่านี้จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

(๒) ระเบียบว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น กรณีที่ประธานสภาท้องถิ่นเรียกประชุม

ในช่วงท้าย คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยได้ให้ข้อแนะนำว่า ในสถานการณ์ปัจจุบัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการอะไรได้ ก็ขอให้ดำเนินการไป เพื่อให้ทันท่วงทีต่อการแก้ปัญหาของประชาชน และบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นแบบอย่างให้กับประชาชน ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วย

ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสรุปผลการประชุมโดยละเอียดได้ที่ QR code ท้ายสรุปผลการประชุมนี้ หรือ https://me-qr.com/data/pdf/213459.pdf

๕. ผลการศึกษาดูงานในวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๔ ช่วงเช้า ณ พระพุทธเมตตาประชาไทยไตรโลกนาถคันธารราฐอนุสรณ์ วัดทิพย์สุคนธาราม จังหวัดกาญจนบุรี

วัดทิพย์สุคนธาราม ตั้งอยู่ ณ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี โดยเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธเมตตาประชาไทยไตรโลกนาถคันธารราฐอนุสรณ์ซึ่งสร้างขึ้นตามดำริของสมเด็จพระมหาธีราจารย์อดีตเจ้าอาวาสวัดชนะสงคราม กรุงเทพมหานคร เพื่อเฉลิมพระเกียรติในโอกาสมหามงคลพระบาทสมเด็จพระบรม

ชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา และในโอกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา โดยนามของพระพุทธรูปมีความหมาย ๓ ประการ คือ เป็นที่พึ่งของประชาชน ชาวไทยและชาวโลก เป็นที่หนึ่งของสามโลก คือ โลกสวรรค์ โลกมนุษย์ และยมโลก และสร้างขึ้นเพื่อระลึกถึงพระพุทธรูปแห่งบามิยัน ประเทศอัฟกานิสถาน ที่ถูกกลุ่มก่อการร้ายตาลีบันทำลาย และเป็นพระพุทธรูปศิลปะคันธาระ ปางขอฝน ประติมากรรมกรีกผสมอินเดียและศิลปะแบบไทย สูง ๓๒ เมตร สร้างจากสำริดที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ตามความเชื่อว่าการสร้างพระพุทธรูปดังกล่าว จะทำให้พื้นที่บริเวณนั้นชุ่มชื้นมากขึ้นจากพุทธานุภาพของพระพุทธรูปปางขอฝน

นอกจากนี้ ในบริเวณวัดทิพย์สุคนธาราม ยังมีสวนป่าพุทธอุทยานซึ่งรวบรวมพรรณไม้ในพระพุทธศาสนาไว้ครบถ้วนสมบูรณ์ และนิทรรศการกลางแจ้งซึ่งจัดแสดงสัญลักษณ์และเหตุการณ์สำคัญในพระพุทธประวัติของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และอาคารนิทรรศการ “อนุสรณ์แห่งการตื่นรู้” ซึ่งจัดแสดงข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสร้างและความเป็นมาของพระพุทธเมตตาประชาไทยไตรโลกนาถคันธารราฐอนุสรณ์ เรื่องราวการก่อกำเนิด การเผยแผ่ และความเจริญรุ่งเรืองของพระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมถึงเผยแผ่ธรรมะและคำสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

สรุปผลการประชุมโดยละเอียด

ผลการดำเนินงานโครงการ Local Legal Knowledge Platform

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่นได้จัดทำโครงการ Local Legal Knowledge Platform ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA 4.0) ในหมวดที่ ๔ การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ เพื่อรวบรวมองค์ความรู้อย่างเป็นระบบในการเรียนรู้พัฒนา และเป็นช่องทางสำหรับเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้กับผู้ปฏิบัติงานด้านกฎหมายท้องถิ่นและประชาชนผู้ที่สนใจ ภายใต้กรอบแนวคิด “เข้าใจ เข้าถึงง่าย ใช้ได้จริง” โดยถ่ายทอดความรู้ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อันได้แก่ Facebook และ Youtube “กฎหมายท้องถิ่น by DLA” โดยจัดทำกิจกรรมดังนี้

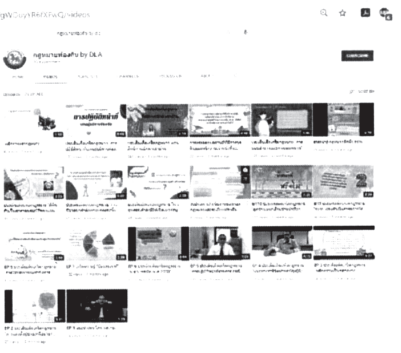
๑. จัดทำคลิปวิดีโอเผยแพร่ผ่านเพจ Facebook กฎหมายท้องถิ่น by DLA และ Youtube Channel กฎหมายท้องถิ่น by DLA โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิและนิติกรผู้ปฏิบัติงานด้านกฎหมายท้องถิ่นจากกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ซึ่งปัจจุบันได้จัดทำและเผยแพร่คลิปวิดีโอแล้วทั้งสิ้น ๒๐ คลิป ดังต่อไปนี้

(๑) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันได้แก่ พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน ๖ คลิป

(๒) ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ จำนวน ๔ คลิป

(๓) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนของถิ่น อันได้แก่ พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติการขุดดินถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ประมวลกฎหมายที่ดิน และมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จำนวน ๘ คลิป

(๔) การรายงานผลการดำเนินงานของกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่นในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๒ คลิป

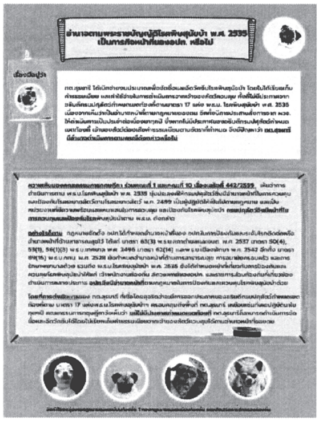

Youtube Channel กฎหมายท้องถิ่น by DLA

เพจ Facebook กฎหมายท้องถิ่น by DLA

๒. จัดทำสาระน่ารู้ในรูปแบบ Infographic สรุประเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คำพิพากษา และข้อหารือต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เผยแพร่ลงเพจ Facebook กฎหมายท้องถิ่น by DLA เพื่อเป็นสื่อความรู้อีกรูปแบบหนึ่งในการเผยแพร่ความรู้กฎหมายท้องถิ่นที่สั้น กระชับ และง่ายต่อการทำความเข้าใจ

ตัวอย่าง Infographic สรุประเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คำพิพากษา และข้อหารือต่าง ๆ

๓. เปิดช่องทางให้มีการสอบถามปัญหากฎหมายท้องถิ่นผ่านช่องทาง Facebook Messenger เป็นการเพิ่มช่องทางให้ผู้ปฏิบัติงานด้านกฎหมายและระเบียบท้องถิ่นและประชาชนสามารถติดต่อและสอบถามปัญหาข้อกฎหมายได้สะดวกรวดเร็วขึ้น

๔. ผลสำรวจความพึงพอใจ

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่นได้สำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อเพจ Facebook กฎหมายท้องถิ่น by DLA ผ่านช่องทาง Google form ซึ่งมีผู้ร่วมตอบแบบสำรวจความพึงพอใจเป็นผู้เข้าใช้เพจ Facebook กฎหมายท้องถิ่น by DLA จำนวน ๑๗๘ คน โดยสรุปผลการสำรวจได้ดังนี้

๑. ความชัดเจน ถูกต้อง น่าเชื่อถือ และมีการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยอยู่เสมอ	ร้อยละ ๙๖.๕๒
๒. การจัดลำดับเนื้อหาเป็นขั้นตอนมีความต่อเนื่อง อ่านแล้วเข้าใจ	ร้อยละ ๙๔.๐๔
๓. การจัดรูปแบบของเพจง่ายต่อการนำไปใช้งาน	ร้อยละ ๙๔.๙๔
๔. เนื้อหามีประโยชน์ต่อผู้ใช้งาน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้	ร้อยละ ๙๔.๖๐
๕. สามารถเป็นแหล่งความรู้ได้	ร้อยละ ๙๕.๓๙
ภาพรวมของความพึงพอใจ	ร้อยละ ๙๕.๑๐

การจัดทำโครงการ Local Legal Knowledge Platform ผ่านช่องทาง Facebook และ Youtube เป็นการใช้ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย รวดเร็ว เข้าถึงได้ง่าย ไม่มีค่าใช้จ่าย เป็นการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ทำให้ผู้ปฏิบัติงานด้านกฎหมายท้องถิ่น และประชาชนทั่วไปที่สนใจได้เข้าถึงข้อมูลและองค์ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายท้องถิ่นจากหน่วยงานผู้ปฏิบัติงานด้านกฎหมายท้องถิ่นโดยตรง จึงทำให้ได้รับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องมากขึ้น และจากผลการสำรวจความพึงพอใจต่อเพจกฎหมายท้องถิ่น by DLA แสดงให้เห็นถึงความพึงพอใจของผู้รับบริการ จึงเป็นการสะท้อนให้เห็นว่า โครงการ Local Legal Knowledge Platform เป็นโครงการที่สามารถก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในข้อกฎหมายสามารถเข้าถึงได้ง่าย และผู้ปฏิบัติงานด้านกฎหมายท้องถิ่น รวมทั้งประชาชนทั่วไปสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง

กฎกระทรวง

การสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนจังหวัด
พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และมาตรา ๑๑ วรรคสอง มาตรา ๓๖ วรรคสอง มาตรา ๓๗ วรรคสอง มาตรา ๓๗/๑ วรรคสอง และมาตรา ๗๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๑ เมื่อมีเหตุที่ต้องดำเนินการสอบสวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง หรือนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามมาตรา ๓๖ วรรคสอง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานและพิจารณาวินิจฉัย โดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อทำการสอบสวนหรือไม่ก็ได้

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่การสอบสวนในกรณีการพ้นจากตำแหน่งของรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๒ เมื่อมีเหตุที่ต้องดำเนินการสอบสวนนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามมาตรา ๗๗ วรรคสาม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำการสอบสวน

ข้อ ๓ การสอบสวนให้มีระยะเวลา ดังนี้

(๑) กรณีตามข้อ ๑ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมิได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีข้อสงสัยหรือได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี

(๒) กรณีตามข้อ ๑ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อสอบสวนเหตุตามมาตรา ๑๑ (๔) (๕) หรือ (๖) หรือมาตรา ๓๖ (๔) หรือ (๕) ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีข้อสงสัยหรือได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สามารถดำเนินการสอบสวนเหตุตามมาตรา ๑๑ (๕) หรือ (๖) หรือมาตรา ๓๖ (๔) หรือ (๕) ให้แล้วเสร็จได้ภายในกำหนดเวลา ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจขยายเวลาการสอบสวนออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวัน

(๓) กรณีตามข้อ ๒ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สามารถดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จได้ภายในกำหนดเวลา ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจขยายเวลาการสอบสวนออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวัน

ข้อ ๔ การเริ่มนับระยะเวลาการสอบสวนตามข้อ ๓ ให้เริ่มนับ ดังต่อไปนี้

(๑) วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามมาตรา ๑๑ (๔) (๕) หรือ (๖) หรือการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๖ (๔) หรือ (๕) ไม่ว่าผู้ว่าราชการจังหวัดจะสงสัยเอง หรือได้รับแจ้งจากหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดโดยมีหลักฐานตามสมควร

(๒) วันที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้ถือวันที่ลงรับหนังสือตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ เป็นวันเริ่มนับระยะเวลาการสอบสวน

(๓) การเริ่มนับระยะเวลาการสอบสวนตามข้อ ๓ (๓) ให้เริ่มนับแต่วันที่คณะกรรมการสอบสวนได้รับแต่งตั้ง

ข้อ ๕ ในกรณีที่กฎกระทรวงนี้ไม่ได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น การใดที่กำหนดให้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้แก่บุคคลใด จะแจ้งโดยวิธีปิดหนังสือหรือส่ง ณ ภูมิลำเนา หรือที่ทำการหรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรหรือหลักฐานอื่นที่ให้ไว้แก่ทางราชการ หรือแจ้งทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ และเมื่อได้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่าบุคคลนั้นได้รับทราบแล้ว

หมวด ๒
คณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๖ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

คณะกรรมการสอบสวนมีจำนวนอย่างน้อยสามคน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการไม่น้อยกว่าสองคน ให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ ทั้งนี้ การแต่งตั้งต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถของผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้ง และตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหาประกอบด้วย

กรรมการสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร หรือได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือมีประสบการณ์ในด้านการสอบสวน หรือได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย

เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน ผู้ว่าราชการจังหวัดจะแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

ข้อ ๗ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ทำเป็นคำสั่ง โดยระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา เรื่องที่กล่าวหา ชื่อของประธานกรรมการสอบสวนและกรรมการสอบสวน ในกรณีที่มีการแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการ ให้ระบุชื่อของผู้ช่วยเลขานุการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย แล้วให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งคำสั่งและส่งเรื่องที่กล่าวหาไปยังประธานกรรมการสอบสวน กรรมการสอบสวน และผู้ช่วยเลขานุการโดยเร็ว

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว รวมทั้งแจ้งสิทธิที่จะคัดค้านกรรมการสอบสวนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบด้วย โดยมอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาไว้หนึ่งฉบับ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง ให้ทำบันทึกและลงลายมือชื่อผู้แจ้งไว้ โดยให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันรับทราบ

การแจ้งคำสั่งตามวรรคสองโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่ง เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น

ข้อ ๘ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้ กรรมการสอบสวนอาจถอนตัวหรืออาจถูกคัดค้านได้

(๑) เป็นผู้กล่าวหา

(๒) เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๓) เป็นญาติของผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา คือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางการสมรสนับได้เพียงสองชั้น

(๔) เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้หรือเป็นนายจ้างหรือลูกจ้างของผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๕) เป็นผู้มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกกล่าวหา

(๖) เป็นผู้มีประโยชน์ได้เสียในเรื่องที่สอบสวน

(๗) เป็นผู้รู้เห็นเหตุการณ์ในขณะกระทำความผิดตามเรื่องที่กล่าวหา

(๘) เป็นผู้ซึ่งมีเหตุอื่นซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การสอบสวนไม่เป็นกลาง

ข้อ ๙ ในกรณีที่กรรมการสอบสวนผู้ใดเห็นว่าตนมีกรณีตามข้อ ๘ และประสงค์จะถอนตัวจากการเป็นกรรมการสอบสวน ให้กรรมการสอบสวนผู้นั้นแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

ข้อ ๑๐ การคัดค้านกรรมการสอบสวนต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภายในสามวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือวันที่รู้ถึงเหตุแห่งการคัดค้านตามข้อ ๘ โดยหนังสือคัดค้านต้องแสดงข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๘ และลงลายมือชื่อผู้คัดค้าน

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าการคัดค้านเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งสำเนาหนังสือคัดค้านไปให้ประธานกรรมการสอบสวนเพื่อทราบและเก็บรวบรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน รวมทั้งแจ้งให้ผู้ถูกคัดค้านทราบ และต้องให้โอกาสผู้ถูกคัดค้านได้ชี้แจงเป็นหนังสือต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภายในสามวันนับแต่วันที่ผู้ถูกคัดค้านได้ลงลายมือชื่อรับทราบการคัดค้าน ในการนี้ผู้ถูกคัดค้านต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่กรรมการสอบสวนตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งนั้น แต่ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าการคัดค้านไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้สั่งไม่รับคำคัดค้านนั้นและแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบโดยเร็ว

ข้อ ๑๑ เมื่อมีการดำเนินการตามข้อ ๑๐ แล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่เห็นว่ามีเหตุตามข้อ ๘ หรือคำคัดค้านรับฟังได้ ให้สั่งให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน ในกรณีที่เห็นสมควร จะแต่งตั้งผู้อื่นให้เป็นกรรมการสอบสวนแทนผู้ถูกคัดค้านหรือไม่ก็ได้ แต่ถ้ากรรมการสอบสวนที่เหลืออยู่มีจำนวนน้อยกว่าสามคน ให้แต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการสอบสวนแทนผู้ถูกคัดค้าน ทั้งนี้ ไม่กระทบถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปก่อนแล้ว

(๒) กรณีที่เห็นว่าไม่มีเหตุตามข้อ ๘ หรือคำคัดค้านไม่อาจรับฟังได้ ให้ยกคำคัดค้านและมีหนังสือแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องและประธานกรรมการสอบสวนทราบโดยเร็ว คำสั่งยกคำคัดค้านให้เป็นที่สุด

ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องพิจารณาและสั่งการตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกคัดค้านแต่ต้องไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำคัดค้าน ถ้าไม่ได้สั่งภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้ถูกคัดค้านนั้นพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวนนับแต่วันพ้นระยะเวลาดังกล่าวและให้ดำเนินการตาม (๑) ต่อไป

ในระหว่างที่มีการดำเนินการตามข้อนี้ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนต่อไปได้ เว้นแต่มีกรรมการสอบสวนน้อยกว่าสามคนให้หยุดการสอบสวนไว้ก่อนจนกว่าจะมีการดำเนินการตาม (๑)

ข้อ ๑๒ เมื่อได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นแล้ว หากมีเหตุจำเป็น ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจแต่งตั้งกรรมการสอบสวนเพิ่มเติมก็ได้ แล้วแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามข้อ ๗ วรรคสองและวรรคสาม ต่อไป การดำเนินการตามข้อนี้ไม่กระทบถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปก่อนแล้ว

หมวด ๓
กระบวนการสอบสวน

ข้อ ๑๓ เมื่อประธานกรรมการสอบสวนได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้บันทึกวันที่ได้รับทราบคำสั่งนั้นและนำรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน แล้วจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรกภายในห้าวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการสอบสวนรับทราบคำสั่ง เพื่อกำหนดประเด็นและแนวทางการสอบสวนและการรวบรวมพยานหลักฐาน ในกรณีที่ไม่อาจจัดประชุมได้ภายในกำหนด ให้รายงานเหตุแห่งความล่าช้าให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

การจัดประชุมคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้นัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่เป็นกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน

ข้อ ๑๔ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(๒) แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

(๓) ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแสดงพยานหลักฐานเพื่อแก้ข้อกล่าวหา

(๔) พิจารณาทำความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๕) ทำรายงานผลการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

ข้อ ๑๕ ให้คณะกรรมการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงที่เห็นว่าเป็นประโยชน์แก่การสอบสวนโดยไม่รับฟังแต่เพียงข้ออ้างหรือพยานหลักฐานของผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาเท่านั้น

ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการกล่าวอ้างหรือมีข้อเท็จจริงใดพาดพิงถึงบุคคล เอกสาร หรือวัตถุใดที่จะเป็นประโยชน์แก่การสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานนั้นไว้ให้ครบถ้วน ถ้าไม่อาจเข้าถึงหรือได้มาซึ่งพยานหลักฐานดังกล่าว ให้บันทึกเหตุนั้นไว้ด้วย

ข้อ ๑๖ การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือพยาน ให้สอบปากคำคราวละหนึ่งคน

การสอบปากคำตามวรรคหนึ่ง ต้องมีกรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดจึงจะทำการสอบปากคำได้ แต่ในกรณีที่กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดมีมากกว่าสามคน จะให้กรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่าสามคนทำการสอบปากคำก็ได้

ข้อ ๑๗ การสอบปากคำตามข้อ ๑๖ ต้องมีการบันทึกถ้อยคำของผู้ให้ถ้อยคำและอ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟังหรือให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ แล้วให้ผู้ให้ถ้อยคำ ผู้บันทึกถ้อยคำ และกรรมการสอบสวนซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำลงลายมือชื่อในบันทึกถ้อยคำนั้นไว้เป็นหลักฐาน ในกรณีที่บันทึกถ้อยคำมีหลายหน้า ให้ผู้ให้ถ้อยคำและกรรมการสอบสวนคนหนึ่งซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ในบันทึกถ้อยคำทุกหน้า ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่ยอมลงลายมือชื่อ ให้บันทึกเหตุที่ไม่ลงลายมือชื่อนั้นไว้ในบันทึกถ้อยคำด้วย

การบันทึกถ้อยคำ ห้ามมิให้ขูด ลบ หรือบันทึกข้อความทับข้อความที่ได้บันทึกไว้ในบันทึกถ้อยคำ ถ้าจะต้องขีดฆ่า แก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อความที่บันทึกไว้ ให้ผู้ให้ถ้อยคำและกรรมการสอบสวนคนหนึ่งซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ตรงที่มีการขีดฆ่า แก้ไขหรือเพิ่มเติมนั้นทุกแห่ง หากมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามวรรคนี้ มิให้รับฟังเนื้อความดังกล่าวเป็นพยานหลักฐาน

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้พิมพ์ลายพิมพ์นิ้วมือ ลงแกงได ใช้ตราประทับ หรือเครื่องหมายอื่นทำนองเช่นว่านั้นแทนการลงลายมือชื่อก็ได้

การสอบปากคำและบันทึกถ้อยคำ คณะกรรมการสอบสวนอาจบันทึกภาพหรือเสียงของผู้ให้ถ้อยคำด้วยก็ได้ ในกรณีผู้ให้ถ้อยคำไม่ยินยอมให้บันทึกภาพหรือเสียง ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกเหตุไว้แล้วดำเนินการต่อไปโดยงดการบันทึกภาพหรือเสียง

ข้อ ๑๘ การสอบปากคำ ห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สอบปากคำ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการสอบสวน เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน หรือเป็นทนายความหรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหาตามจำนวนที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นสมควร

ข้อ ๑๙ ห้ามมิให้กรรมการสอบสวนทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หลอกลวง บังคับ หรือกระทำโดยมิชอบไม่ว่าด้วยประการใด เพื่อจูงใจให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานให้ถ้อยคำหรือไม่ให้ถ้อยคำ

ข้อ ๒๐ การนำเอกสารหรือวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนจัดให้มีการบันทึกไว้ด้วยว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด

เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนให้ใช้ต้นฉบับ แต่ถ้าไม่อาจนำต้นฉบับมาได้ จะใช้สำเนาที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้

ในกรณีที่ไม่สามารถหาต้นฉบับเอกสารได้เพราะสูญหาย หรือถูกทำลาย หรือโดยเหตุประการอื่น คณะกรรมการสอบสวนจะใช้สำเนาเอกสารหรือพยานบุคคลแทนก็ได้

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเรียกบุคคลใดมาเป็นพยานเพื่อชี้แจงหรือให้ถ้อยคำตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดแล้ว แต่บุคคลนั้นไม่มาหรือมาแต่ไม่ชี้แจงหรือไม่ให้ถ้อยคำ หรือในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่อาจเรียกบุคคลใดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำภายในเวลาอันควร คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนบุคคลนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนและในรายงานผลการสอบสวนด้วย

ข้อ ๒๒ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนประชุมเพื่อพิจารณาทำความเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดหรือมีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพ หรือต้องพ้นจากตำแหน่งในเรื่องที่สอบสวนหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิด หรือไม่มีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพ หรือต้องพ้นจากตำแหน่งในเรื่องที่สอบสวน ให้รายงานผลการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด แต่ถ้าเห็นว่า

ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด หรือมีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพ หรือต้องพ้นจากตำแหน่งในเรื่องที่สอบสวน ให้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

การประชุมตามวรรคหนึ่ง ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดและต้องไม่น้อยกว่าสามคน

ข้อ ๒๓ การแจ้งข้อกล่าวหา ให้ทำเป็นบันทึกระบุข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการใด เป็นความผิดกรณีใด และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา รวมทั้งแจ้งให้ทราบสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือ สิทธิที่จะแสดงพยานหลักฐานหรือขอให้เรียกพยานหลักฐานมาใช้ในการสอบสวน แล้วแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามข้อ ๒๔

บันทึกตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นสองฉบับมีข้อความตรงกัน ให้ประธานกรรมการสอบสวนและกรรมการสอบสวนอีกอย่างน้อยหนึ่งคนลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย โดยฉบับหนึ่งส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามข้อ ๒๔ และอีกฉบับหนึ่งคณะกรรมการสอบสวนรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อรับทราบตามข้อ ๒๖

ข้อ ๒๔ เมื่อได้จัดทำบันทึกตามข้อ ๒๓ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาพร้อมส่งบันทึกดังกล่าวให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่ออธิบายข้อกล่าวหา ตามวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนด

การแจ้งตามวรรคหนึ่งโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่ง เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่อาจมาพบคณะกรรมการสอบสวนได้ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดตามข้อ ๒๔ โดยได้อ้างเหตุผลหรือความจำเป็น และคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าข้ออ้างนั้นฟังขึ้น หรือในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นเองว่ามีเหตุผลหรือความจำเป็นอื่นจะกำหนดวัน เวลา และสถานที่เสียใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ข้อ ๒๖ เมื่อผู้ถูกกล่าวหามาพบคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อพร้อมทั้งวัน เดือน ปี ในบันทึกตามข้อ ๒๓ วรรคสอง หากผู้ถูกกล่าวหาประสงค์จะได้รับสำเนาบันทึกข้อกล่าวหาที่ลงลายมือชื่อไว้แล้ว ก็ให้คณะกรรมการสอบสวนมอบสำเนาให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อในบันทึก ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ดังกล่าวไว้ในบันทึกนั้น และให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบการอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานตั้งแต่วันที่มาพบคณะกรรมการสอบสวนแล้ว

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาพบคณะกรรมการสอบสวนในวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด โดยไม่ชี้แจงเหตุผลหรือความจำเป็นหรือชี้แจงแต่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าไม่มีเหตุผลหรือ

ความจำเป็นเพียงพอ ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกการไม่มาดังกล่าวไว้ในสำนวน และให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบการอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่งแล้ว

ข้อ ๒๗ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนถามผู้ถูกกล่าวหาด้วยว่าได้กระทำตามข้อกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด

ผู้ถูกกล่าวหาจะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาโดยทำเป็นหนังสือหรือชี้แจงด้วยวาจาก็ได้ หรือจะทำเป็นหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการสอบสวนภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนดก็ได้ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงด้วยวาจา ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกไว้โดยละเอียด และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อไว้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหารับสารภาพว่าได้กระทำความผิดหรือมีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือต้องพ้นจากตำแหน่งตามข้อกล่าวหาใด ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกการรับสารภาพตามข้อกล่าวหานั้น และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อไว้ ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนเพิ่มเติมในข้อกล่าวหานั้นก็ได้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อในบันทึกตามข้อนี้ ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ดังกล่าวไว้ด้วย

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือไม่ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๒๔ ข้อ ๒๕ ข้อ ๒๖ หรือข้อ ๒๗ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา เว้นแต่คณะกรรมการสอบสวนจะเห็นควรดำเนินการเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ข้อ ๒๙ ในกรณีที่ปรากฏพยานหลักฐานเพิ่มเติมหลังจากที่คณะกรรมการสอบสวนได้อธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานในเรื่องที่สอบสวนแล้ว ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าพยานหลักฐานนั้นมีน้ำหนักสนับสนุนข้อกล่าวหา ให้แจ้งสรุปพยานหลักฐานเพิ่มเติมนั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าพยานหลักฐานเพิ่มเติมตามวรรคหนึ่งมีผลทำให้ข้อกล่าวหาในเรื่องที่สอบสวนนั้นเปลี่ยนแปลงไปหรือต้องเพิ่มข้อกล่าวหา ให้กำหนดข้อกล่าวหาที่เปลี่ยนแปลงไปเสียใหม่หรือกำหนดข้อกล่าวหาเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี และแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหานั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ ข้อ ๒๕ ข้อ ๒๖ ข้อ ๒๗ และข้อ ๒๘ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๓๐ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้างพยานบุคคล พยานเอกสาร หรือพยานหลักฐานใด ให้คณะกรรมการสอบสวนรับฟังพยานหลักฐานดังกล่าวด้วย

ข้อ ๓๑ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าการสอบสวนพยานบุคคลใดหรือการรวบรวมพยานเอกสารหรือวัตถุใดจะทำให้การสอบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็น และพยานหลักฐานนั้นมิใช่สาระสำคัญ

จะงดสอบสวนหรือไม่รวบรวมพยานหลักฐานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนและในรายงานผลการสอบสวนด้วย

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่การอ้างพยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานหลักฐานอื่นซึ่งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าเป็นการกล่าวอ้างที่ไม่จำเป็น ฟุ่มเฟือย หรือเพื่อประวิงเวลาด้วย

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันตามข้อ ๓ (๑) โดยผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบอำนาจให้รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นที่เกี่ยวข้องในจังหวัดดำเนินการแทนได้ และให้นำความในข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๖ วรรคหนึ่ง ข้อ ๑๗ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ ข้อ ๒๕ ข้อ ๒๖ ข้อ ๒๗ ข้อ ๒๘ ข้อ ๒๙ ข้อ ๓๐ และข้อ ๓๑ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

เมื่อสอบสวนเสร็จแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สอบสวนแล้วเสร็จตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๔
การจัดทำรายงานผลการสอบสวนและการเสนอสำนวนการสอบสวน

ข้อ ๓๓ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐาน แจ้งข้อกล่าวหาและให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแสดงพยานหลักฐานเพื่อแก้ข้อกล่าวหาแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนประชุมเพื่อพิจารณาทำความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน โดยสรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายให้ครบถ้วนทุกประเด็น พร้อมความเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด หรือมีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพ หรือต้องพ้นจากตำแหน่งหรือไม่ มีพยานหลักฐานใดสนับสนุน

การประชุมคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้นัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่เป็นการนัดหมายในที่ประชุมหรือเป็นกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน โดยให้นำความในข้อ ๒๒ วรรคสองมาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการสอบสวนด้วยโดยอนุโลม

การลงมติให้ความเห็นตามวรรคหนึ่งต้องได้คะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด ในกรณีที่กรรมการสอบสวนผู้ใดไม่ได้มาร่วมประชุม เมื่อทำรายงานผลการสอบสวนเสร็จแล้ว กรรมการสอบสวนผู้นั้นต้องลงลายมือชื่อในรายงานผลการสอบสวนด้วย แต่ในกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนฝ่ายข้างมาก อาจทำความเห็นแย้งแนบไว้ในรายงานผลการสอบสวนตามข้อ ๓๔ ได้

ข้อ ๓๔ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการตามข้อ ๓๓ แล้ว ให้จัดทำรายงานผลการสอบสวนและลงลายมือชื่อกรรมการสอบสวนทุกคน โดยให้ประธานกรรมการสอบสวนลงลายมือชื่อกำกับไว้ในรายงานผลการสอบสวนทุกหน้า ในกรณีที่กรรมการสอบสวนคนใดมีเหตุจำเป็นไม่อาจลงลายมือชื่อได้ ให้ประธานกรรมการสอบสวนบันทึกเหตุจำเป็นดังกล่าวไว้ด้วย และในกรณีที่กรรมการ

สอบสวนคนใดมีความเห็นแย้ง จะทำความเห็นแย้งแนบไว้กับรายงานผลการสอบสวนก็ได้ แล้วให้คณะกรรมการสอบสวนเสนอรายงานดังกล่าวต่อผู้ว่าราชการจังหวัดพร้อมทั้งสำนวนการสอบสวน

กรณีปรากฏจากการสอบสวนว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดในเรื่องอื่นอีกหรือมีมูลพาดพิงผู้อื่น ซึ่งไม่ได้เป็นผู้ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิด ก็ให้ระบุไว้ในรายงานผลการสอบสวนด้วย เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ข้อ ๓๕ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับรายงานผลการสอบสวนและสำนวนการสอบสวนกรณีตามข้อ ๑ แล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวน โดยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือต้องพ้นจากตำแหน่ง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งยุติเรื่อง

(๒) กรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหามีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือต้องพ้นจากตำแหน่ง ให้ประกาศคำวินิจฉัยนั้น โดยให้ระบุเหตุที่ทำให้สิ้นสุดสมาชิกภาพหรือพ้นจากตำแหน่งไว้ด้วย และให้การสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือการพ้นจากตำแหน่งมีผลตั้งแต่วันที่มีเหตุดังกล่าว

(๓) กรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นควรให้มีการสอบสวนเพิ่มเติมจะสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมก่อนวินิจฉัยก็ได้ ในกรณีนี้ คณะกรรมการสอบสวนต้องสอบสวนเพิ่มเติมและผู้ว่าราชการจังหวัดต้องวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรก

ข้อ ๓๖ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับรายงานผลการสอบสวนและสำนวนการสอบสวนกรณีตามข้อ ๒ แล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการดังต่อไปนี้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวน

(๑) กรณีที่ผลการสอบสวนปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งยุติเรื่อง หากผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่เพื่อรอฟังผลการสอบสวนและผู้นั้นยังมิได้พ้นจากตำแหน่งไปก่อน ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่

(๒) กรณีที่ผลการสอบสวนปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูกสอบสวน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานผลการสอบสวนและความเห็นให้รัฐมนตรีทราบ

เมื่อรัฐมนตรีได้รับรายงานผลการสอบสวนและความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดตาม (๒) แล้ว ให้พิจารณาและสั่งให้ผู้ถูกสอบสวนพ้นจากตำแหน่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน โดยในคำสั่งดังกล่าวให้ระบุเหตุที่ทำให้พ้นจากตำแหน่งไว้ด้วย และให้มีผลตั้งแต่วันที่มีคำสั่ง ถ้ารัฐมนตรีเห็นควรให้มีการสอบสวนเพิ่มเติม จะสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมก่อนสั่งการก็ได้ ในกรณีนี้ คณะกรรมการสอบสวนต้องดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติม และรัฐมนตรีต้องสั่งการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการสอบสวนเพิ่มเติมนั้น

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๗ การสอบสวนและวินิจฉัยที่ได้เริ่มดำเนินการไปก่อนวันที่พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ จนกว่าจะแล้วเสร็จ

ข้อ ๓๘ การสอบสวนและวินิจฉัยที่ได้เริ่มดำเนินการระหว่างวันที่พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ จนถึงวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ หากได้ดำเนินการไปโดยชอบด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการตามกฎกระทรวงนี้ หากการสอบสวนและวินิจฉัยดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนใดก็ให้เริ่มนับระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ ในขั้นตอนนั้นตั้งแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ไม่ว่าเหตุซึ่งเป็นที่มาของการสอบสวนและวินิจฉัยนั้นจะเกิดขึ้นก่อนหรือหลังวันที่พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ

ข้อ ๓๙ ในกรณีมีเหตุที่ต้องดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง มาตรา ๓๖ วรรคสอง มาตรา ๓๗ วรรคสอง มาตรา ๓๗/๑ วรรคสอง หรือมาตรา ๗๗ วรรคสาม ไม่ว่าเหตุนั้นจะเกิดขึ้นก่อนหรือหลังวันที่พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ ให้ดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยตามกฎกระทรวงนี้ โดยให้เริ่มนับระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ ตั้งแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓
พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๑ วรรคสอง มาตรา ๓๖ วรรคสอง มาตรา ๓๗ วรรคสอง มาตรา ๓๗/๑ วรรคสอง และมาตรา ๗๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน การดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัย กรณีการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมทั้งกรณีการพ้นจากตำแหน่งเพราะกระทำความผิดหรือเพราะเหตุอื่นของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

การสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในเทศบาล

พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ วรรคสอง มาตรา ๔๘ ปัญจทศ วรรคสอง มาตรา ๔๘ โสฬส วรรคสาม มาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“ผู้ว่าราชการจังหวัด” ให้หมายความรวมถึง นายอำเภอซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายให้ปฏิบัติการแทนสำหรับเทศบาลเมืองและเทศบาลตำบลที่อยู่ในอำเภอนั้น ตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง ด้วย

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๒ เมื่อมีเหตุที่ต้องดำเนินการสอบสวนสมาชิกสภาเทศบาลตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง หรือนายกเทศมนตรีตามมาตรา ๔๘ ปัญจทศ วรรคสอง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานและพิจารณาวินิจฉัย โดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อทำการสอบสวนหรือไม่ก็ได้

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่การสอบสวนในกรณีการพ้นจากตำแหน่งของรองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการนายกเทศมนตรีด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๓ เมื่อมีเหตุที่ต้องดำเนินการสอบสวนนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาล หรือรองประธานสภาเทศบาลตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำการสอบสวน

ข้อ ๔ การสอบสวนให้มีระยะเวลา ดังนี้

(๑) กรณีตามข้อ ๒ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมิได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีข้อสงสัยหรือได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี

(๒) กรณีตามข้อ ๒ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อสอบสวนเหตุตามมาตรา ๑๙ (๔) (๕) หรือ (๖) หรือมาตรา ๔๘ ปัญจทศ (๔) หรือ (๕) ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีข้อสงสัยหรือได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สามารถดำเนินการสอบสวนเหตุตามมาตรา ๑๙ (๔) หรือ (๖) หรือมาตรา ๔๘ ปัญจทศ (๔) หรือ (๕) ให้แล้วเสร็จได้ภายในกำหนดเวลา ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจขยายเวลาการสอบสวนออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวัน

(๓) กรณีตามข้อ ๓ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สามารถดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จได้ภายในกำหนดเวลา ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจขยายเวลาการสอบสวนออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวัน

ข้อ ๕ การเริ่มนับระยะเวลาการสอบสวนตามข้อ ๔ ให้เริ่มนับ ดังต่อไปนี้

(๑) วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลตามมาตรา ๑๙ (๔) (๕) หรือ (๖) หรือการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๘ ปัญจทศ (๔) หรือ (๕) ไม่ว่าผู้ว่าราชการจังหวัดจะสงสัยเอง หรือได้รับแจ้งจากหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดโดยมีหลักฐานตามสมควร

(๒) วันที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้ถือวันที่ลงรับหนังสือตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ เป็นวันเริ่มนับระยะเวลาการสอบสวน

(๓) การเริ่มนับระยะเวลาการสอบสวนตามข้อ ๔ (๓) ให้เริ่มนับแต่วันที่คณะกรรมการสอบสวนได้รับแต่งตั้ง

ข้อ ๖ ในกรณีที่กฎกระทรวงนี้ไม่ได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น การใดที่กำหนดให้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้แก่บุคคลใด จะแจ้งโดยวิธีปิดหนังสือหรือส่ง ณ ภูมิลำเนา หรือที่ทำการหรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรหรือหลักฐานอื่นที่ให้ไว้แก่ทางราชการ หรือแจ้งทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ และเมื่อได้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่าบุคคลนั้นได้รับทราบแล้ว

หมวด ๒
คณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๗ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

คณะกรรมการสอบสวนมีจำนวนอย่างน้อยสามคน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการไม่น้อยกว่าสองคน ให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ ทั้งนี้ การแต่งตั้งต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถของผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้ง และตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหาประกอบด้วย

กรรมการสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร หรือได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือมีประสบการณ์ในด้านการสอบสวน หรือได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย

เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน ผู้ว่าราชการจังหวัดจะแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

ข้อ ๘ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ทำเป็นคำสั่ง โดยระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา เรื่องที่กล่าวหา ชื่อของประธานกรรมการสอบสวนและกรรมการสอบสวน ในกรณีที่มีการแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการ ให้ระบุชื่อของผู้ช่วยเลขานุการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย แล้วให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งคำสั่งและส่งเรื่องที่กล่าวหาไปยังประธานกรรมการสอบสวน กรรมการสอบสวน และผู้ช่วยเลขานุการโดยเร็ว

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว รวมทั้งแจ้งสิทธิที่จะคัดค้านกรรมการสอบสวนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบด้วย โดยมอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาไว้หนึ่งฉบับ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง ให้ทำบันทึกและลงลายมือชื่อผู้แจ้งไว้ โดยให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันรับทราบ

การแจ้งคำสั่งตามวรรคสองโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่ง เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น

ข้อ ๙ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้ กรรมการสอบสวนอาจถอนตัวหรืออาจถูกคัดค้านได้

(๑) เป็นผู้กล่าวหา

(๒) เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๓) เป็นญาติของผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา คือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางการสมรสนับได้เพียงสองชั้น

(๔) เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้หรือเป็นนายจ้างหรือลูกจ้างของผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๕) เป็นผู้มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกกล่าวหา

(๖) เป็นผู้มีประโยชน์ได้เสียในเรื่องที่สอบสวน

(๗) เป็นผู้รู้เห็นเหตุการณ์ในขณะกระทำความผิดตามเรื่องที่กล่าวหา

(๘) เป็นผู้ซึ่งมีเหตุอื่นซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การสอบสวนไม่เป็นกลาง

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่กรรมการสอบสวนผู้ใดเห็นว่าตนมีกรณีตามข้อ ๙ และประสงค์จะถอนตัวจากการเป็นกรรมการสอบสวน ให้กรรมการสอบสวนผู้นั้นแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

ข้อ ๑๑ การคัดค้านกรรมการสอบสวนต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภายในสามวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือวันที่รู้ถึงเหตุแห่งการคัดค้านตามข้อ ๙ โดยหนังสือคัดค้านต้องแสดงข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๙ และลงลายมือชื่อผู้คัดค้าน

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าการคัดค้านเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งสำเนาหนังสือคัดค้านไปให้ประธานกรรมการสอบสวนเพื่อทราบและเก็บรวบรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน รวมทั้งแจ้งให้ผู้ถูกคัดค้านทราบ และต้องให้โอกาสผู้ถูกคัดค้านได้ชี้แจงเป็นหนังสือต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภายในสามวันนับแต่วันที่ผู้ถูกคัดค้านได้ลงลายมือชื่อรับทราบการคัดค้าน ในการนี้ผู้ถูกคัดค้านต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่กรรมการสอบสวนตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งนั้น แต่ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าการคัดค้านไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้สั่งไม่รับคำคัดค้านนั้นและแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบโดยเร็ว

ข้อ ๑๒ เมื่อมีการดำเนินการตามข้อ ๑๑ แล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่เห็นว่ามีเหตุตามข้อ ๙ หรือคำคัดค้านรับฟังได้ ให้สั่งให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน ในกรณีที่เห็นสมควร จะแต่งตั้งผู้อื่นให้เป็นกรรมการสอบสวนแทนผู้ถูกคัดค้านหรือไม่ก็ได้ แต่ถ้ากรรมการสอบสวนที่เหลืออยู่มีจำนวนน้อยกว่าสามคน ให้แต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการสอบสวนแทนผู้ถูกคัดค้าน ทั้งนี้ ไม่กระทบถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปก่อนแล้ว

(๒) กรณีที่เห็นว่าไม่มีเหตุตามข้อ ๙ หรือคำคัดค้านไม่อาจรับฟังได้ ให้ยกคำคัดค้านและมีหนังสือแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องและประธานกรรมการสอบสวนทราบโดยเร็ว คำสั่งยกคำคัดค้านให้เป็นที่สุด

ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องพิจารณาและสั่งการตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกคัดค้านแต่ต้องไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำคัดค้าน ถ้าไม่ได้สั่งภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้ถูกคัดค้านนั้นพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวนนับแต่วันพ้นระยะเวลาดังกล่าวและให้ดำเนินการตาม (๑) ต่อไป

ในระหว่างที่มีการดำเนินการตามข้อนี้ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนต่อไปได้ เว้นแต่มีกรรมการสอบสวนน้อยกว่าสามคนให้หยุดการสอบสวนไว้ก่อนจนกว่าจะมีการดำเนินการตาม (๑)

ข้อ ๑๓ เมื่อได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นแล้ว หากมีเหตุจำเป็น ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจแต่งตั้งกรรมการสอบสวนเพิ่มเติมก็ได้ แล้วแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามข้อ ๘ วรรคสองและวรรคสาม ต่อไป การดำเนินการตามข้อนี้ไม่กระทบถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปก่อนแล้ว

หมวด ๓
กระบวนการสอบสวน

ข้อ ๑๔ เมื่อประธานกรรมการสอบสวนได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้บันทึกวันที่ได้รับทราบคำสั่งนั้นและนำรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน แล้วจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรกภายในห้าวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการสอบสวนรับทราบคำสั่ง เพื่อกำหนดประเด็นและแนวทางการสอบสวนและการรวบรวมพยานหลักฐาน ในกรณีที่ไม่อาจจัดประชุมได้ภายในกำหนด ให้รายงานเหตุแห่งความล่าช้าให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

การจัดประชุมคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้นัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่เป็นกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน

ข้อ ๑๕ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(๒) แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

(๓) ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแสดงพยานหลักฐานเพื่อแก้ข้อกล่าวหา

(๔) พิจารณาทำความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๕) ทำรายงานผลการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

ข้อ ๑๖ ให้คณะกรรมการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงที่เห็นว่าเป็นประโยชน์แก่การสอบสวนโดยไม่รับฟังแต่เพียงข้ออ้างหรือพยานหลักฐานของผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาเท่านั้น

ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการกล่าวอ้างหรือมีข้อเท็จจริงใดพาดพิงถึงบุคคล เอกสาร หรือวัตถุใดที่จะเป็นประโยชน์แก่การสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานนั้นไว้ให้ครบถ้วน ถ้าไม่อาจเข้าถึงหรือได้มาซึ่งพยานหลักฐานดังกล่าว ให้บันทึกเหตุนั้นไว้ด้วย

ข้อ ๑๗ การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือพยาน ให้สอบปากคำคราวละหนึ่งคน

การสอบปากคำตามวรรคหนึ่ง ต้องมีกรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดจึงจะทำการสอบปากคำได้ แต่ในกรณีที่กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดมีมากกว่าสามคน จะให้กรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่าสามคนทำการสอบปากคำก็ได้

ข้อ ๑๘ การสอบปากคำตามข้อ ๑๗ ต้องมีการบันทึกถ้อยคำของผู้ให้ถ้อยคำและอ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟังหรือให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ แล้วให้ผู้ให้ถ้อยคำ ผู้บันทึกถ้อยคำ และกรรมการสอบสวนซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำลงลายมือชื่อในบันทึกถ้อยคำนั้นไว้เป็นหลักฐาน ในกรณีที่บันทึกถ้อยคำมีหลายหน้า ให้ผู้ให้ถ้อยคำและกรรมการสอบสวนคนหนึ่งซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ในบันทึกถ้อยคำทุกหน้า ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่ยอมลงลายมือชื่อ ให้บันทึกเหตุที่ไม่ลงลายมือชื่อนั้นไว้ในบันทึกถ้อยคำด้วย

การบันทึกถ้อยคำ ห้ามมิให้ขูด ลบ หรือบันทึกข้อความทับข้อความที่ได้บันทึกไว้ในบันทึกถ้อยคำ ถ้าจะต้องขีดฆ่า แก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อความที่บันทึกไว้ ให้ผู้ให้ถ้อยคำและกรรมการสอบสวนคนหนึ่งซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ตรงที่มีการขีดฆ่า แก้ไขหรือเพิ่มเติมนั้นทุกแห่ง หากมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามวรรคนี้ มิให้รับฟังเนื้อความดังกล่าวเป็นพยานหลักฐาน

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้พิมพ์ลายพิมพ์นิ้วมือ ลงแกงได ใช้ตราประทับ หรือเครื่องหมายอื่นทำนองเช่นว่านั้นแทนการลงลายมือชื่อก็ได้

การสอบปากคำและบันทึกถ้อยคำ คณะกรรมการสอบสวนอาจบันทึกภาพหรือเสียงของผู้ให้ถ้อยคำด้วยก็ได้ ในกรณีผู้ให้ถ้อยคำไม่ยินยอมให้บันทึกภาพหรือเสียง ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกเหตุไว้แล้วดำเนินการต่อไปโดยงดการบันทึกภาพหรือเสียง

ข้อ ๑๙ การสอบปากคำ ห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สอบปากคำ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการสอบสวน เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน หรือเป็นทนายความหรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหาตามจำนวนที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นสมควร

ข้อ ๒๐ ห้ามมิให้กรรมการสอบสวนทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หลอกลวง บังคับ หรือกระทำโดยมิชอบไม่ว่าด้วยประการใด เพื่อจูงใจให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานให้ถ้อยคำหรือไม่ให้ถ้อยคำ

ข้อ ๒๑ การนำเอกสารหรือวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนจัดให้มีการบันทึกไว้ด้วยว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด

เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนให้ใช้ต้นฉบับ แต่ถ้าไม่อาจนำต้นฉบับมาได้ จะใช้สำเนาที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้

ในกรณีที่ไม่สามารถหาต้นฉบับเอกสารได้เพราะสูญหาย หรือถูกทำลาย หรือโดยเหตุประการอื่น คณะกรรมการสอบสวนจะใช้สำเนาเอกสารหรือพยานบุคคลแทนก็ได้

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเรียกบุคคลใดมาเป็นพยานเพื่อชี้แจงหรือให้ถ้อยคำตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดแล้ว แต่บุคคลนั้นไม่มาหรือมาแต่ไม่ชี้แจงหรือไม่ให้ถ้อยคำ หรือในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่อาจเรียกบุคคลใดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำภายในเวลาอันควร คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนบุคคลนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนและในรายงานผลการสอบสวนด้วย

ข้อ ๒๓ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนประชุมเพื่อพิจารณาทำความเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด หรือมีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพ หรือต้องพ้นจากตำแหน่งในเรื่องที่สอบสวนหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิด หรือไม่มีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพ หรือต้องพ้นจากตำแหน่งในเรื่องที่สอบสวน ให้รายงานผลการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด หรือมีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพ หรือต้องพ้นจากตำแหน่งในเรื่องที่สอบสวน ให้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

การประชุมตามวรรคหนึ่ง ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดและต้องไม่น้อยกว่าสามคน

ข้อ ๒๔ การแจ้งข้อกล่าวหา ให้ทำเป็นบันทึกระบุข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการใด เป็นความผิดกรณีใด และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา รวมทั้งแจ้งให้ทราบสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือ สิทธิที่จะแสดงพยานหลักฐานหรือขอให้เรียกพยานหลักฐานมาใช้ในการสอบสวน แล้วแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามข้อ ๒๕

บันทึกตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นสองฉบับมีข้อความตรงกัน ให้ประธานกรรมการสอบสวนและกรรมการสอบสวนอีกอย่างน้อยหนึ่งคนลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย โดยฉบับหนึ่งส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามข้อ ๒๕ และอีกฉบับหนึ่งคณะกรรมการสอบสวนรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อรับทราบตามข้อ ๒๗

ข้อ ๒๕ เมื่อได้จัดทำบันทึกตามข้อ ๒๔ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาพร้อมส่งบันทึกดังกล่าวให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่ออธิบายข้อกล่าวหา ตามวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนด

การแจ้งตามวรรคหนึ่งโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่ง เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น

ข้อ ๒๖ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่อาจมาพบคณะกรรมการสอบสวนได้ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดตามข้อ ๒๕ โดยได้อ้างเหตุผลหรือความจำเป็น และคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าข้ออ้างนั้นฟังขึ้น หรือในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นเองว่ามีเหตุผลหรือความจำเป็นอื่นจะกำหนดวัน เวลา และสถานที่เสียใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ข้อ ๒๗ เมื่อผู้ถูกกล่าวหามาพบคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อพร้อมทั้งวัน เดือน ปี ในบันทึกตามข้อ ๒๔ วรรคสอง หากผู้ถูกกล่าวหาประสงค์จะได้รับสำเนาบันทึกข้อกล่าวหาที่ลงลายมือชื่อไว้แล้ว ก็ให้คณะกรรมการสอบสวนมอบสำเนาให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อในบันทึก ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ดังกล่าวไว้ในบันทึกนั้น และให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบการอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานตั้งแต่วันที่มาพบคณะกรรมการสอบสวนแล้ว

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาพบคณะกรรมการสอบสวนในวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด โดยไม่ชี้แจงเหตุผลหรือความจำเป็นหรือชี้แจงแต่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าไม่มีเหตุผลหรือความจำเป็นเพียงพอ ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกการไม่มาดังกล่าวไว้ในสำนวน และให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบการอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่งแล้ว

ข้อ ๒๘ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนถามผู้ถูกกล่าวหาด้วยว่าได้กระทำตามข้อกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด

ผู้ถูกกล่าวหาจะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาโดยทำเป็นหนังสือหรือชี้แจงด้วยวาจาก็ได้ หรือจะทำเป็นหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการสอบสวนภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนดก็ได้ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงด้วยวาจา ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกไว้โดยละเอียด และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อไว้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหารับสารภาพว่าได้กระทำความผิดหรือมีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือต้องพ้นจากตำแหน่งตามข้อกล่าวหาใด ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกการรับสารภาพตามข้อกล่าวหานั้น และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อไว้ ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนเพิ่มเติมในข้อกล่าวหานั้นก็ได้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อในบันทึกตามข้อนี้ ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ดังกล่าวไว้ด้วย

ข้อ ๒๙ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือไม่ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๒๕ ข้อ ๒๖ ข้อ ๒๗ หรือข้อ ๒๘ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา เว้นแต่คณะกรรมการสอบสวนจะเห็นควรดำเนินการเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ข้อ ๓๐ ในกรณีที่ปรากฏพยานหลักฐานเพิ่มเติมหลังจากที่คณะกรรมการสอบสวนได้อธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานในเรื่องที่สอบสวนแล้ว ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าพยานหลักฐานนั้นมีน้ำหนักสนับสนุนข้อกล่าวหา ให้แจ้งสรุปพยานหลักฐานเพิ่มเติมนั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าพยานหลักฐานเพิ่มเติมตามวรรคหนึ่งมีผลทำให้ข้อกล่าวหาในเรื่องที่สอบสวนนั้นเปลี่ยนแปลงไปหรือต้องเพิ่มข้อกล่าวหา ให้กำหนดข้อกล่าวหาที่เปลี่ยนแปลงไปเสียใหม่หรือกำหนดข้อกล่าวหาเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี และแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหานั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ ๒๔ ข้อ ๒๕ ข้อ ๒๖ ข้อ ๒๗ ข้อ ๒๘ และข้อ ๒๙ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๓๑ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้างพยานบุคคล พยานเอกสาร หรือพยานหลักฐานใด ให้คณะกรรมการสอบสวนรับฟังพยานหลักฐานดังกล่าวด้วย

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าการสอบสวนพยานบุคคลใดหรือการรวบรวมพยานเอกสารหรือวัตถุใดจะทำให้การสอบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็น และพยานหลักฐานนั้นมิใช่สาระสำคัญจะงดสอบสวนหรือไม่รวบรวมพยานหลักฐานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนและในรายงานผลการสอบสวนด้วย

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่การอ้างพยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานหลักฐานอื่นซึ่งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าเป็นการกล่าวอ้างที่ไม่จำเป็น ฟุ่มเฟือย หรือเพื่อประวิงเวลาด้วย

ข้อ ๓๓ ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมิได้มอบหมายให้นายอำเภอปฏิบัติการแทนตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง และไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันตามข้อ ๔ (๑) โดยผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบอำนาจให้รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นที่เกี่ยวข้องในจังหวัดดำเนินการแทนได้ และให้นำความในข้อ ๑๕ ข้อ ๑๖ ข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๔ ข้อ ๒๕ ข้อ ๒๖ ข้อ ๒๗ ข้อ ๒๘ ข้อ ๒๙ ข้อ ๓๐ ข้อ ๓๑ และข้อ ๓๒ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ในกรณีที่นายอำเภอซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง ไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้นายอำเภอรวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันตามข้อ ๔ (๑) และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

เมื่อสอบสวนเสร็จแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอซึ่งได้รับมอบหมายตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง วินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สอบสวนแล้วเสร็จตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง

หมวด ๔
การจัดทำรายงานผลการสอบสวนและการเสนอสำนวนการสอบสวน

ข้อ ๓๔ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐาน แจ้งข้อกล่าวหาและให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแสดงพยานหลักฐานเพื่อแก้ข้อกล่าวหาแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนประชุมเพื่อพิจารณาทำความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน โดยสรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายให้ครบถ้วนทุกประเด็น พร้อมความเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด หรือมีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือต้องพ้นจากตำแหน่งหรือไม่ มีพยานหลักฐานใดสนับสนุน

การประชุมคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้นัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่เป็นการนัดหมายในที่ประชุมหรือเป็นกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน โดยให้นำความในข้อ ๒๓ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการสอบสวนด้วยโดยอนุโลม

การลงมติให้ความเห็นตามวรรคหนึ่งต้องได้คะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด ในกรณีที่กรรมการสอบสวนผู้ใดไม่ได้มาร่วมประชุม เมื่อทำรายงานผลการสอบสวน

เสร็จแล้ว กรรมการสอบสวนผู้นั้นต้องลงลายมือชื่อในรายงานผลการสอบสวนด้วย แต่ในกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนฝ่ายข้างมาก อาจทำความเห็นแย้งแนบไว้ในรายงานผลการสอบสวนตามข้อ ๓๕ ได้

ข้อ ๓๕ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการตามข้อ ๓๔ แล้ว ให้จัดทำรายงานผลการสอบสวนและลงลายมือชื่อกรรมการสอบสวนทุกคน โดยให้ประธานกรรมการสอบสวนลงลายมือชื่อกำกับไว้ในรายงานผลการสอบสวนทุกหน้า ในกรณีที่กรรมการสอบสวนคนใดมีเหตุจำเป็นไม่อาจลงลายมือชื่อได้ ให้ประธานกรรมการสอบสวนบันทึกเหตุจำเป็นดังกล่าวไว้ด้วย และในกรณีที่กรรมการสอบสวนคนใดมีความเห็นแย้ง จะทำความเห็นแย้งแนบไว้กับรายงานผลการสอบสวนก็ได้ แล้วให้คณะกรรมการสอบสวนเสนอรายงานดังกล่าวต่อผู้ว่าราชการจังหวัด พร้อมทั้งสำนวนการสอบสวน

กรณีปรากฏจากการสอบสวนว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดในเรื่องอื่นอีกหรือมีมูลพาดพิงผู้อื่นซึ่งไม่ได้เป็นผู้ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิด ก็ให้ระบุไว้ในรายงานผลการสอบสวนด้วย เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ข้อ ๓๖ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับรายงานผลการสอบสวนและสำนวนการสอบสวนกรณีตามข้อ ๒ แล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวน โดยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือต้องพ้นจากตำแหน่ง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งยุติเรื่อง

(๒) กรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหามีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือต้องพ้นจากตำแหน่ง ให้ประกาศคำวินิจฉัยนั้น โดยให้ระบุเหตุที่ทำให้สิ้นสุดสมาชิกภาพหรือพ้นจากตำแหน่งไว้ด้วย และให้การสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือการพ้นจากตำแหน่งมีผลตั้งแต่วันที่มีเหตุดังกล่าว

(๓) กรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นควรให้มีการสอบสวนเพิ่มเติมจะสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมก่อนวินิจฉัยก็ได้ ในกรณีนี้ คณะกรรมการสอบสวนต้องสอบสวนเพิ่มเติมและผู้ว่าราชการจังหวัดต้องวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรก

ข้อ ๓๗ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับรายงานผลการสอบสวนและสำนวนการสอบสวนกรณีตามข้อ ๓ แล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการดังต่อไปนี้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการสอบสวน

(๑) กรณีที่ผลการสอบสวนปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งยุติเรื่อง หากผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่เพื่อรอฟังผลการสอบสวนและผู้นั้นยังมิได้พ้นจากตำแหน่งไปก่อน ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่

(๒) กรณีที่ผลการสอบสวนปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูกสอบสวน หากเป็นการดำเนินการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งในเทศบาลเมืองหรือเทศบาลตำบลซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายให้นายอำเภอเป็นผู้ดำเนินการ ให้นายอำเภอรายงานผลการสอบสวนและความเห็นให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ หากเป็นการดำเนินการสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งในเทศบาลทุกประเภทซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานผลการสอบสวนและความเห็นให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยทราบ

เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้รับรายงานผลการสอบสวนและความเห็นของนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดตาม (๒) แล้ว ให้พิจารณาและสั่งให้ผู้ถูกสอบสวนพ้นจากตำแหน่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน โดยในคำสั่งดังกล่าวให้ระบุเหตุที่ทำให้พ้นจากตำแหน่งไว้ด้วย และให้มีผลตั้งแต่วันที่มีคำสั่ง ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นควรให้มีการสอบสวนเพิ่มเติม จะสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมก่อนสั่งการก็ได้ ในกรณีนี้ คณะกรรมการสอบสวนต้องดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติม และผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยต้องสั่งการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการสอบสวนเพิ่มเติมนั้น

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๘ การสอบสวนและวินิจฉัยที่ได้เริ่มดำเนินการไปก่อนวันที่พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ จนกว่าจะแล้วเสร็จ

ข้อ ๓๙ การสอบสวนและวินิจฉัยที่ได้เริ่มดำเนินการระหว่างวันที่พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ จนถึงวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ หากได้ดำเนินการไปโดยชอบด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการตามกฎกระทรวงนี้ หากการสอบสวนและวินิจฉัยดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนใดก็ให้เริ่มนับระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ในขั้นตอนนั้นตั้งแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ไม่ว่าเหตุซึ่งเป็นที่มาของการสอบสวนและวินิจฉัยนั้นจะเกิดขึ้นก่อนหรือหลังวันที่พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ

ข้อ ๔๐ ในกรณีมีเหตุที่ต้องดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง มาตรา ๔๘ ปัญจทศ วรรคสอง มาตรา ๔๘ โสฬส วรรคสาม หรือมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง ไม่ว่าเหตุนั้นจะเกิดขึ้นก่อนหรือหลังวันที่พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ ให้ดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยตามกฎกระทรวงนี้ โดยให้เริ่มนับระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ตั้งแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓
พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๙ วรรคสอง มาตรา ๔๘ ปัญจทศ วรรคสอง มาตรา ๔๘ โสฬส วรรคสาม และมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน การดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัย กรณีการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาล รวมทั้งกรณีการพ้นจากตำแหน่งเพราะกระทำความผิดหรือเพราะเหตุอื่นของนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาล รองประธานสภาเทศบาล ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการนายกเทศมนตรี จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

การสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล

พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และมาตรา ๔๗ ตรี วรรคสอง มาตรา ๖๔ วรรคสอง มาตรา ๖๔/๑ วรรคสาม และมาตรา ๙๐/๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๑ เมื่อมีเหตุที่ต้องดำเนินการสอบสวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๔๗ ตรี วรรคสอง หรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๖๔ วรรคสอง ให้นายอำเภอดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานและพิจารณาวินิจฉัย โดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อทำการสอบสวนหรือไม่ก็ได้

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่การสอบสวนในกรณีการพ้นจากตำแหน่งของรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๒ เมื่อมีเหตุที่ต้องดำเนินการสอบสวนนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๙๐/๑ วรรคหนึ่ง ให้นายอำเภอแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำการสอบสวน

ข้อ ๓ การสอบสวนให้มีระยะเวลา ดังนี้

(๑) กรณีตามข้อ ๑ ซึ่งนายอำเภอมิได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้นายอำเภอสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีข้อสงสัยหรือได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี

(๒) กรณีตามข้อ ๑ ซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อสอบสวนเหตุตามมาตรา ๔๗ ตรี (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) หรือมาตรา ๖๔ (๔) หรือ (๕) ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีข้อสงสัยหรือได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สามารถดำเนินการสอบสวนเหตุตามมาตรา ๔๗ ตรี (๖) หรือ (๗) หรือมาตรา ๖๔ (๔) หรือ (๕) ให้แล้วเสร็จได้ภายในกำหนดเวลา นายอำเภออาจขยายเวลาการสอบสวนออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวัน

(๓) กรณีตามข้อ ๒ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สามารถดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จได้ภายในกำหนดเวลา นายอำเภออาจขยายเวลาการสอบสวนออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวัน

ข้อ ๔ การเริ่มนับระยะเวลาการสอบสวนตามข้อ ๓ ให้เริ่มนับ ดังต่อไปนี้

(๑) วันที่นายอำเภอมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๔๗ ตรี (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) หรือการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๖๔ (๔) หรือ (๕) ไม่ว่านายอำเภอจะสงสัยเอง หรือได้รับแจ้งจากหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใด โดยมีหลักฐานตามสมควร

(๒) วันที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้ถือวันที่ลงรับหนังสือตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ เป็นวันเริ่มนับระยะเวลาการสอบสวน

(๓) การเริ่มนับระยะเวลาการสอบสวนตามข้อ ๓ (๓) ให้เริ่มนับแต่วันที่คณะกรรมการสอบสวนได้รับแต่งตั้ง

ข้อ ๕ ในกรณีที่กฎกระทรวงนี้ไม่ได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น การใดที่กำหนดให้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้แก่บุคคลใด จะแจ้งโดยวิธีปิดหนังสือหรือส่ง ณ ภูมิลำเนา หรือที่ทำการหรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรหรือหลักฐานอื่นที่ให้ไว้แก่ทางราชการ หรือแจ้งทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ และเมื่อได้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่าบุคคลนั้นได้รับทราบแล้ว

หมวด ๒
คณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๖ ให้นายอำเภอมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

คณะกรรมการสอบสวนมีจำนวนอย่างน้อยสามคน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการไม่น้อยกว่าสองคน ให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ ทั้งนี้ การแต่งตั้งต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถของผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้ง และตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหาประกอบด้วย

กรรมการสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร หรือได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือมีประสบการณ์ในด้านการสอบสวน หรือได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย

เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนนายอำเภอจะแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

ข้อ ๗ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ทำเป็นคำสั่ง โดยระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา เรื่องที่กล่าวหา ชื่อของประธานกรรมการสอบสวนและกรรมการสอบสวน ในกรณีที่มีการแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการ ให้ระบุชื่อของผู้ช่วยเลขานุการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย แล้วให้นายอำเภอแจ้งคำสั่งและส่งเรื่องที่กล่าวหาไปยังประธานกรรมการสอบสวน กรรมการสอบสวน และผู้ช่วยเลขานุการโดยเร็ว

ให้นายอำเภอแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว รวมทั้งแจ้งสิทธิที่จะคัดค้านกรรมการสอบสวนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบด้วย โดยมอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาไว้หนึ่งฉบับ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง ให้ทำบันทึกและลงลายมือชื่อผู้แจ้งไว้ โดยให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันรับทราบ

การแจ้งคำสั่งตามวรรคสองโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่ง เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น

ข้อ ๘ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้ กรรมการสอบสวนอาจถอนตัวหรืออาจถูกคัดค้านได้

(๑) เป็นผู้กล่าวหา

(๒) เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๓) เป็นญาติของผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา คือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางการสมรสนับได้เพียงสองชั้น

(๔) เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้หรือเป็นนายจ้างหรือลูกจ้างของผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๕) เป็นผู้มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกกล่าวหา

(๖) เป็นผู้มีประโยชน์ได้เสียในเรื่องที่สอบสวน

(๗) เป็นผู้รู้เห็นเหตุการณ์ในขณะกระทำความผิดตามเรื่องที่กล่าวหา

(๘) เป็นผู้ซึ่งมีเหตุอื่นซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การสอบสวนไม่เป็นกลาง

ข้อ ๙ ในกรณีที่กรรมการสอบสวนผู้ใดเห็นว่าตนมีกรณีตามข้อ ๘ และประสงค์จะถอนตัวจากการเป็นกรรมการสอบสวน ให้กรรมการสอบสวนผู้นั้นแจ้งให้นายอำเภอทราบ เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

ข้อ ๑๐ การคัดค้านกรรมการสอบสวนต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายอำเภอภายในสามวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือวันที่รู้ถึงเหตุแห่งการคัดค้านตามข้อ ๘ โดยหนังสือคัดค้านต้องแสดงข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๘ และลงลายมือชื่อผู้คัดค้าน

ในกรณีที่นายอำเภอเห็นว่าการคัดค้านเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งสำเนาหนังสือคัดค้านไปให้ประธานกรรมการสอบสวนเพื่อทราบและเก็บรวบรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน รวมทั้งแจ้งให้ผู้ถูกคัดค้านทราบ และต้องให้โอกาสผู้ถูกคัดค้านได้ชี้แจงเป็นหนังสือต่อนายอำเภอภายในสามวันนับแต่วันที่ผู้ถูกคัดค้านได้ลงลายมือชื่อรับทราบการคัดค้าน ในการนี้ ผู้ถูกคัดค้านต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่กรรมการสอบสวนตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งนั้น แต่ถ้านายอำเภอเห็นว่าการคัดค้านไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้สั่งไม่รับคำคัดค้านนั้นและแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบโดยเร็ว

ข้อ ๑๑ เมื่อมีการดำเนินการตามข้อ ๑๐ แล้ว ให้นายอำเภอพิจารณาสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่เห็นว่ามีเหตุตามข้อ ๘ หรือคำคัดค้านรับฟังได้ ให้สั่งให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน ในกรณีที่เห็นสมควร จะแต่งตั้งผู้อื่นให้เป็นกรรมการสอบสวนแทนผู้ถูกคัดค้านหรือไม่ก็ได้ แต่ถ้ากรรมการสอบสวนที่เหลืออยู่มีจำนวนน้อยกว่าสามคน ให้แต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการสอบสวนแทนผู้ถูกคัดค้าน ทั้งนี้ ไม่กระทบถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปก่อนแล้ว

(๒) กรณีที่เห็นว่าไม่มีเหตุตามข้อ ๘ หรือคำคัดค้านไม่อาจรับฟังได้ ให้ยกคำคัดค้านและมีหนังสือแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องและประธานกรรมการสอบสวนทราบโดยเร็ว คำสั่งยกคำคัดค้านให้เป็นที่สุด

นายอำเภอต้องพิจารณาและสั่งการตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกคัดค้านแต่ต้องไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำคัดค้าน ถ้าไม่ได้สั่งภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้ถูกคัดค้านนั้นพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวนนับแต่วันพ้นระยะเวลาดังกล่าวและให้ดำเนินการตาม (๑) ต่อไป

ในระหว่างที่มีการดำเนินการตามข้อนี้ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนต่อไปได้ เว้นแต่มีกรรมการสอบสวนน้อยกว่าสามคนให้หยุดการสอบสวนไว้ก่อนจนกว่าจะมีการดำเนินการตาม (๑)

ข้อ ๑๒ เมื่อได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นแล้ว หากมีเหตุจำเป็น นายอำเภออาจแต่งตั้งกรรมการสอบสวนเพิ่มเติมก็ได้ แล้วแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามข้อ ๗ วรรคสองและวรรคสามต่อไป การดำเนินการตามข้อนี้ไม่กระทบถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปก่อนแล้ว

หมวด ๓
กระบวนการสอบสวน

ข้อ ๑๓ เมื่อประธานกรรมการสอบสวนได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้บันทึกวันที่ได้รับทราบคำสั่งนั้นและนำรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน แล้วจัดให้มีการประชุม

คณะกรรมการสอบสวนครั้งแรกภายในห้าวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการสอบสวนรับทราบคำสั่ง เพื่อกำหนดประเด็นและแนวทางการสอบสวนและการรวบรวมพยานหลักฐาน ในกรณีที่ไม่อาจจัดประชุมได้ภายในกำหนด ให้รายงานเหตุแห่งความล่าช้าให้นายอำเภอทราบ

การจัดประชุมคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้นัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่เป็นกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน

ข้อ ๑๔ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(๒) แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

(๓) ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแสดงพยานหลักฐานเพื่อแก้ข้อกล่าวหา

(๔) พิจารณาทำความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๕) ทำรายงานผลการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอต่อนายอำเภอ

ข้อ ๑๕ ให้คณะกรรมการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงที่เห็นว่าเป็นประโยชน์แก่การสอบสวนโดยไม่รับฟังแต่เพียงข้ออ้างหรือพยานหลักฐานของผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาเท่านั้น

ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการกล่าวอ้างหรือมีข้อเท็จจริงใดพาดพิงถึงบุคคล เอกสาร หรือวัตถุใดที่จะเป็นประโยชน์แก่การสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานนั้นไว้ให้ครบถ้วน ถ้าไม่อาจเข้าถึงหรือได้มาซึ่งพยานหลักฐานดังกล่าว ให้บันทึกเหตุนั้นไว้ด้วย

ข้อ ๑๖ การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือพยาน ให้สอบปากคำคราวละหนึ่งคน

การสอบปากคำตามวรรคหนึ่ง ต้องมีกรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดจึงจะทำการสอบปากคำได้ แต่ในกรณีที่กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดมีมากกว่าสามคน จะให้กรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่าสามคนทำการสอบปากคำก็ได้

ข้อ ๑๗ การสอบปากคำตามข้อ ๑๖ ต้องมีการบันทึกถ้อยคำของผู้ให้ถ้อยคำและอ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟังหรือให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ แล้วให้ผู้ให้ถ้อยคำ ผู้บันทึกถ้อยคำ และกรรมการสอบสวนซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำลงลายมือชื่อในบันทึกถ้อยคำนั้นไว้เป็นหลักฐาน ในกรณีที่บันทึกถ้อยคำมีหลายหน้า ให้ผู้ให้ถ้อยคำและกรรมการสอบสวนคนหนึ่งซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ในบันทึกถ้อยคำทุกหน้า ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่ยอมลงลายมือชื่อ ให้บันทึกเหตุที่ไม่ลงลายมือชื่อนั้นไว้ในบันทึกถ้อยคำด้วย

การบันทึกถ้อยคำ ห้ามมิให้ขูด ลบ หรือบันทึกข้อความทับข้อความที่ได้บันทึกไว้ในบันทึกถ้อยคำ ถ้าจะต้องขีดฆ่า แก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อความที่บันทึกไว้ ให้ผู้ให้ถ้อยคำและกรรมการสอบสวนคนหนึ่งซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ตรงที่มีการขีดฆ่า แก้ไขหรือเพิ่มเติมนั้นทุกแห่ง หากมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามวรรคนี้ มิให้รับฟังเนื้อความดังกล่าวเป็นพยานหลักฐาน

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้พิมพ์ลายพิมพ์นิ้วมือ ลงแกงได ใช้ตราประทับหรือเครื่องหมายอื่นทำนองเช่นว่านั้นแทนการลงลายมือชื่อก็ได้

การสอบปากคำและบันทึกถ้อยคำ คณะกรรมการสอบสวนอาจบันทึกภาพหรือเสียงของผู้ให้ถ้อยคำด้วยก็ได้ ในกรณีผู้ให้ถ้อยคำไม่ยินยอมให้บันทึกภาพหรือเสียง ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกเหตุไว้แล้วดำเนินการต่อไปโดยงดการบันทึกภาพหรือเสียง

ข้อ ๑๘ การสอบปากคำ ห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สอบปากคำ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการสอบสวน เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน หรือเป็นทนายความหรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหาตามจำนวนที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นสมควร

ข้อ ๑๙ ห้ามมิให้กรรมการสอบสวนทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หลอกลวง บังคับ หรือกระทำโดยมิชอบไม่ว่าด้วยประการใด เพื่อจูงใจให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานให้ถ้อยคำหรือไม่ให้ถ้อยคำ

ข้อ ๒๐ การนำเอกสารหรือวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนจัดให้มีการบันทึกไว้ด้วยว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด

เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนให้ใช้ต้นฉบับ แต่ถ้าไม่อาจนำต้นฉบับมาได้ จะใช้สำเนาที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้

ในกรณีที่ไม่สามารถหาต้นฉบับเอกสารได้เพราะสูญหาย หรือถูกทำลาย หรือโดยเหตุประการอื่น คณะกรรมการสอบสวนจะใช้สำเนาเอกสารหรือพยานบุคคลแทนก็ได้

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเรียกบุคคลใดมาเป็นพยานเพื่อชี้แจงหรือให้ถ้อยคำตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดแล้ว แต่บุคคลนั้นไม่มาหรือมาแต่ไม่ชี้แจงหรือไม่ให้ถ้อยคำ หรือในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่อาจเรียกบุคคลใดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำภายในเวลาอันควร คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนบุคคลนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนและในรายงานผลการสอบสวนด้วย

ข้อ ๒๒ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนประชุมเพื่อพิจารณาทำความเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด หรือมีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพ หรือต้องพ้นจากตำแหน่งในเรื่องที่สอบสวนหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิด หรือไม่มีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพ หรือต้องพ้นจากตำแหน่งในเรื่องที่สอบสวน ให้รายงานผลการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอต่อนายอำเภอ แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด หรือมีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพ หรือต้องพ้นจากตำแหน่งในเรื่องที่สอบสวน ให้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

การประชุมตามวรรคหนึ่ง ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดและต้องไม่น้อยกว่าสามคน

ข้อ ๒๓ การแจ้งข้อกล่าวหา ให้ทำเป็นบันทึกระบุข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการใด เป็นความผิดกรณีใด และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา รวมทั้งแจ้งให้ทราบสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือ สิทธิที่จะแสดงพยานหลักฐานหรือขอให้เรียกพยานหลักฐานมาใช้ในการสอบสวน แล้วแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามข้อ ๒๔

บันทึกตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นสองฉบับมีข้อความตรงกัน ให้ประธานกรรมการสอบสวนและกรรมการสอบสวนอีกอย่างน้อยหนึ่งคนลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย โดยฉบับหนึ่งส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามข้อ ๒๔ และอีกฉบับหนึ่งคณะกรรมการสอบสวนรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อรับทราบตามข้อ ๒๖

ข้อ ๒๔ เมื่อได้จัดทำบันทึกตามข้อ ๒๓ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาพร้อมส่งบันทึกดังกล่าวให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่ออธิบายข้อกล่าวหา ตามวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนด

การแจ้งตามวรรคหนึ่งโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่ง เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่อาจมาพบคณะกรรมการสอบสวนได้ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดตามข้อ ๒๔ โดยได้อ้างเหตุผลหรือความจำเป็น และคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าข้ออ้างนั้นฟังขึ้น หรือในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นเองว่ามีเหตุผลหรือความจำเป็นอื่นจะกำหนดวัน เวลา และสถานที่เสียใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ข้อ ๒๖ เมื่อผู้ถูกกล่าวหามาพบคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อพร้อมทั้งวัน เดือน ปี ในบันทึกตามข้อ ๒๓ วรรคสอง หากผู้ถูกกล่าวหาประสงค์จะได้รับสำเนาบันทึกข้อกล่าวหาที่ลงลายมือชื่อไว้แล้ว ก็ให้คณะกรรมการสอบสวนมอบสำเนาให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อในบันทึก ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ดังกล่าวไว้ในบันทึกนั้น และให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบการอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานตั้งแต่วันที่มาพบคณะกรรมการสอบสวนแล้ว

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาพบคณะกรรมการสอบสวนในวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดโดยไม่ชี้แจงเหตุผลหรือความจำเป็นหรือชี้แจงแต่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าไม่มีเหตุผลหรือความจำเป็นเพียงพอ ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกการไม่มาดังกล่าวไว้ในสำนวน และให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบการอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่งแล้ว

ข้อ ๒๗ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนถามผู้ถูกกล่าวหาด้วยว่าได้กระทำตามข้อกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร เพราะเหตุใด

ผู้ถูกกล่าวหาจะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาโดยทำเป็นหนังสือหรือชี้แจงด้วยวาจาก็ได้ หรือจะทำเป็นหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการสอบสวนภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนดก็ได้ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงด้วยวาจา ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกไว้โดยละเอียด และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อไว้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหารับสารภาพว่าได้กระทำความผิดหรือมีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือต้องพ้นจากตำแหน่งตามข้อกล่าวหาใด ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกการรับสารภาพตามข้อกล่าวหานั้น และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อไว้ ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนเพิ่มเติมในข้อกล่าวหานั้นก็ได้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อในบันทึกตามข้อนี้ ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ดังกล่าวไว้ด้วย

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือไม่ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๒๔ ข้อ ๒๕ ข้อ ๒๖ หรือข้อ ๒๗ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา เว้นแต่คณะกรรมการสอบสวนจะเห็นควรดำเนินการเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ข้อ ๒๙ ในกรณีที่ปรากฏพยานหลักฐานเพิ่มเติมหลังจากที่คณะกรรมการสอบสวนได้อธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานในเรื่องที่สอบสวนแล้ว ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าพยานหลักฐานนั้นมีน้ำหนักสนับสนุนข้อกล่าวหา ให้แจ้งสรุปพยานหลักฐานเพิ่มเติมนั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าพยานหลักฐานเพิ่มเติมตามวรรคหนึ่งมีผลทำให้ข้อกล่าวหาในเรื่องที่สอบสวนนั้นเปลี่ยนแปลงไปหรือต้องเพิ่มข้อกล่าวหา ให้กำหนดข้อกล่าวหาที่เปลี่ยนแปลงไปเสียใหม่หรือกำหนดข้อกล่าวหาเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี และแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหานั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ ข้อ ๒๕ ข้อ ๒๖ ข้อ ๒๗ และข้อ ๒๘ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๓๐ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้างพยานบุคคล พยานเอกสาร หรือพยานหลักฐานใด ให้คณะกรรมการสอบสวนรับฟังพยานหลักฐานดังกล่าวด้วย

ข้อ ๓๑ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าการสอบสวนพยานบุคคลใดหรือการรวบรวมพยานเอกสารหรือวัตถุใดจะทำให้การสอบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็น และพยานหลักฐานนั้นมิใช่สาระสำคัญจะงดสอบสวนหรือไม่รวบรวมพยานหลักฐานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนและในรายงานผลการสอบสวนด้วย

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่การอ้างพยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานหลักฐานอื่นซึ่งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าเป็นการกล่าวอ้างที่ไม่จำเป็น ฟุ่มเฟือย หรือเพื่อประวิงเวลาด้วย

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่นายอำเภอไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้นายอำเภอรวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันตามข้อ ๓ (๑) โดยนายอำเภออาจมอบอำนาจให้ปลัดอำเภอหรือหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอดำเนินการแทนได้ และให้นำความในข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๖ วรรคหนึ่ง ข้อ ๑๗ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ ข้อ ๒๕ ข้อ ๒๖ ข้อ ๒๗ ข้อ ๒๘ ข้อ ๒๙ ข้อ ๓๐ และข้อ ๓๑ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

เมื่อสอบสวนเสร็จแล้ว ให้นายอำเภอวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สอบสวนแล้วเสร็จตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๔
การจัดทำรายงานผลการสอบสวนและการเสนอสำนวนการสอบสวน

ข้อ ๓๓ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐาน แจ้งข้อกล่าวหาและให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแสดงพยานหลักฐานเพื่อแก้ข้อกล่าวหาแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนประชุมเพื่อพิจารณาทำความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน โดยสรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายให้ครบถ้วนทุกประเด็น พร้อมความเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด หรือมีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือต้องพ้นจากตำแหน่งหรือไม่ มีพยานหลักฐานใดสนับสนุน

การประชุมคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้นัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่เป็นการนัดหมายในที่ประชุมหรือเป็นกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน โดยให้นำความในข้อ ๒๒ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการสอบสวนด้วยโดยอนุโลม

การลงมติให้ความเห็นตามวรรคหนึ่งต้องได้คะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด ในกรณีที่กรรมการสอบสวนผู้ใดไม่ได้มาร่วมประชุม เมื่อทำรายงานผลการสอบสวนเสร็จแล้ว กรรมการสอบสวนผู้นั้นต้องลงลายมือชื่อในรายงานผลการสอบสวนด้วย แต่ในกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนฝ่ายข้างมาก อาจทำความเห็นแย้งแนบไว้ในรายงานผลการสอบสวนตามข้อ ๓๔ ได้

ข้อ ๓๔ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการตามข้อ ๓๓ แล้ว ให้จัดทำรายงานผลการสอบสวนและลงลายมือชื่อกรรมการสอบสวนทุกคน โดยให้ประธานกรรมการสอบสวนลงลายมือชื่อกำกับไว้ในรายงานผลการสอบสวนทุกหน้า ในกรณีที่กรรมการสอบสวนคนใดมีเหตุจำเป็นไม่อาจลงลายมือชื่อได้ ให้ประธานกรรมการสอบสวนบันทึกเหตุจำเป็นดังกล่าวไว้ด้วย และในกรณีที่กรรมการสอบสวนคนใดมีความเห็นแย้ง จะทำความเห็นแย้งแนบไว้กับรายงานผลการสอบสวนก็ได้ แล้วให้คณะกรรมการสอบสวนเสนอรายงานดังกล่าวต่อนายอำเภอพร้อมทั้งสำนวนการสอบสวน

กรณีปรากฏจากการสอบสวนว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดในเรื่องอื่นอีกหรือมีมูลพาดพิงผู้อื่นซึ่งไม่ได้เป็นผู้ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิด ก็ให้ระบุไว้ในรายงานผลการสอบสวนด้วย เพื่อให้นายอำเภอพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ข้อ ๓๕ เมื่อนายอำเภอได้รับรายงานผลการสอบสวนและสำนวนการสอบสวนกรณีตามข้อ ๑ แล้ว ให้นายอำเภอวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวน โดยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่นายอำเภอวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือต้องพ้นจากตำแหน่ง ให้นายอำเภอสั่งยุติเรื่อง

(๒) กรณีที่นายอำเภอวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหามีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือต้องพ้นจากตำแหน่ง ให้ประกาศคำวินิจฉัยนั้น โดยให้ระบุเหตุที่ทำให้สิ้นสุดสมาชิกภาพหรือพ้นจากตำแหน่งไว้ด้วย และให้การสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือการพ้นจากตำแหน่งมีผลตั้งแต่วันที่มีเหตุดังกล่าว

(๓) กรณีที่นายอำเภอเห็นควรให้มีการสอบสวนเพิ่มเติมจะสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมก่อนวินิจฉัยก็ได้ ในกรณีนี้ คณะกรรมการสอบสวนต้องสอบสวนเพิ่มเติม และนายอำเภอต้องวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรก

ข้อ ๓๖ เมื่อนายอำเภอได้รับรายงานผลการสอบสวนและสำนวนการสอบสวนกรณีตามข้อ ๒ แล้ว ให้นายอำเภอดำเนินการดังต่อไปนี้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการสอบสวน

(๑) กรณีที่ผลการสอบสวนปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิด ให้นายอำเภอสั่งยุติเรื่อง หากนายอำเภอสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่เพื่อรอฟังผลการสอบสวนและผู้นั้นยังมิได้พ้นจากตำแหน่งไปก่อน ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่

(๒) กรณีที่ผลการสอบสวนปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูกสอบสวน ให้นายอำเภอรายงานผลการสอบสวนและความเห็นให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับรายงานผลการสอบสวนและความเห็นของนายอำเภอตาม (๒) แล้ว ให้พิจารณาและสั่งให้ผู้ถูกสอบสวนพ้นจากตำแหน่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน โดยในคำสั่งดังกล่าวให้ระบุเหตุที่ทำให้พ้นจากตำแหน่งไว้ด้วย และให้มีผลตั้งแต่วันที่มีคำสั่ง ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นควรให้มีการสอบสวนเพิ่มเติม จะสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมก่อนสั่งการก็ได้ ในกรณีนี้ คณะกรรมการสอบสวนต้องดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติม และผู้ว่าราชการจังหวัดต้องสั่งการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการสอบสวนเพิ่มเติมนั้น

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๗ การสอบสวนและวินิจฉัยที่ได้เริ่มดำเนินการไปก่อนวันที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ จนกว่าจะแล้วเสร็จ

ข้อ ๓๘ การสอบสวนและวินิจฉัยที่ได้เริ่มดำเนินการระหว่างวันที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ จนถึงวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ หากได้ดำเนินการไปโดยชอบด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการตามกฎกระทรวงนี้ หากการสอบสวนและวินิจฉัยดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนใดก็ให้เริ่มนับระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ ในขั้นตอนนั้นตั้งแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ไม่ว่าเหตุซึ่งเป็นที่มาของการสอบสวนและวินิจฉัยนั้นจะเกิดขึ้นก่อนหรือหลังวันที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ

ข้อ ๓๙ ในกรณีมีเหตุที่ต้องดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยตามมาตรา ๔๗ ตรี วรรคสอง มาตรา ๖๔ วรรคสอง มาตรา ๖๔/๑ วรรคสาม หรือมาตรา ๙๐/๑ วรรคหนึ่ง ไม่ว่าเหตุนั้นจะเกิดขึ้นก่อนหรือหลังวันที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ ให้ดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยตามกฎกระทรวงนี้ โดยให้เริ่มนับระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ ตั้งแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓
พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๔๗ ตรี วรรคสอง มาตรา ๖๔ วรรคสอง มาตรา ๖๔/๑ วรรคสาม และมาตรา ๙๐/๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน การดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัย กรณีการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งกรณีการพ้นจากตำแหน่งเพราะกระทำความผิดหรือเพราะเหตุอื่นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

การสอบสวนผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งในเมืองพัทยา

พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๑๙ วรรคสอง มาตรา ๕๐ วรรคสอง มาตรา ๕๑ วรรคสอง มาตรา ๕๒ วรรคสอง และมาตรา ๙๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๑ เมื่อมีเหตุที่ต้องดำเนินการสอบสวนสมาชิกตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง หรือนายกเมืองพัทยาตามมาตรา ๕๐ วรรคสอง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานและพิจารณาวินิจฉัย โดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อทำการสอบสวนหรือไม่ก็ได้

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่การสอบสวนในกรณีการพ้นจากตำแหน่งของรองนายกเมืองพัทยา เลขานุการนายกเมืองพัทยา ผู้ช่วยเลขานุการนายกเมืองพัทยา ประธานที่ปรึกษาและที่ปรึกษาด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๒ เมื่อมีเหตุที่ต้องดำเนินการสอบสวนนายกเมืองพัทยา รองนายกเมืองพัทยา ประธานสภาเมืองพัทยา หรือรองประธานสภาเมืองพัทยาตามมาตรา ๙๖ วรรคสอง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำการสอบสวน

ข้อ ๓ การสอบสวนและวินิจฉัยให้มีระยะเวลา ดังนี้

(๑) กรณีตามข้อ ๑ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมิได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่ามีเหตุอันควรสงสัยหรือได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี

(๒) กรณีตามข้อ ๑ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อสอบสวนเหตุตามมาตรา ๑๙ (๔) (๕) หรือ (๖) หรือมาตรา ๕๐ (๕) หรือ (๖) ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่ามีเหตุอันควรสงสัยหรือได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี

(๓) กรณีตามข้อ ๒ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง

ข้อ ๔ การเริ่มนับระยะเวลาการสอบสวนตามข้อ ๓ ให้เริ่มนับ ดังต่อไปนี้

(๑) วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่ามีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกตามมาตรา ๑๙ (๔) (๕) หรือ (๖) หรือการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๕๐ (๕) หรือ (๖) ไม่ว่าผู้ว่าราชการจังหวัดจะสงสัยเอง หรือได้รับแจ้งจากหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใด โดยมีหลักฐานตามสมควร

(๒) วันที่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้ถือวันที่ลงรับหนังสือตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ เป็นวันเริ่มนับระยะเวลาการสอบสวน

(๓) การเริ่มนับระยะเวลาการสอบสวนตามข้อ ๓ (๓) ให้เริ่มนับแต่วันที่คณะกรรมการสอบสวนได้รับแต่งตั้ง

ข้อ ๕ ในกรณีที่กฎกระทรวงนี้ไม่ได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น การใดที่กำหนดให้แจ้ง ยื่น หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้แก่บุคคลใด จะแจ้งโดยวิธีปิดหนังสือหรือส่ง ณ ภูมิลำเนา หรือที่ทำการหรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรหรือหลักฐานอื่นที่ให้ไว้แก่ทางราชการ หรือแจ้งทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ และเมื่อได้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่าบุคคลนั้นได้รับทราบแล้ว

หมวด ๒
คณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๖ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

คณะกรรมการสอบสวนมีจำนวนอย่างน้อยสามคน ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการไม่น้อยกว่าสองคน ให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ ทั้งนี้ การแต่งตั้งต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถของผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้ง และตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหาประกอบด้วย

กรรมการสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร หรือได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือมีประสบการณ์ในด้านการสอบสวน หรือได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย

เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน ผู้ว่าราชการจังหวัดจะแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

ข้อ ๗ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ทำเป็นคำสั่ง โดยระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา เรื่องที่กล่าวหา ชื่อของประธานกรรมการสอบสวนและกรรมการสอบสวน ในกรณีที่มีการแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการ ให้ระบุชื่อของผู้ช่วยเลขานุการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย แล้วให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งคำสั่งและส่งเรื่องที่กล่าวหาไปยังประธานกรรมการสอบสวน กรรมการสอบสวน และผู้ช่วยเลขานุการโดยเร็ว

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว รวมทั้งแจ้งสิทธิที่จะคัดค้านกรรมการสอบสวนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบด้วย โดยมอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาไว้หนึ่งฉบับ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง ให้ทำบันทึกและลงลายมือชื่อผู้แจ้งไว้ โดยให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันรับทราบ

การแจ้งคำสั่งตามวรรคสองโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่ง เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น

ข้อ ๘ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้ กรรมการสอบสวนอาจถอนตัวหรืออาจถูกคัดค้านได้

(๑) เป็นผู้กล่าวหา

(๒) เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๓) เป็นญาติของผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา คือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางการสมรสนับได้เพียงสองชั้น

(๔) เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้หรือเป็นนายจ้างหรือลูกจ้างของผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๕) เป็นผู้มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกกล่าวหา

(๖) เป็นผู้มีประโยชน์ได้เสียในเรื่องที่สอบสวน

(๗) เป็นผู้รู้เห็นเหตุการณ์ในขณะกระทำความผิดตามเรื่องที่กล่าวหา

(๘) เป็นผู้ซึ่งมีเหตุอื่นซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การสอบสวนไม่เป็นกลาง

ข้อ ๙ ในกรณีที่กรรมการสอบสวนผู้ใดเห็นว่าตนมีกรณีตามข้อ ๘ และประสงค์จะถอนตัวจากการเป็นกรรมการสอบสวน ให้กรรมการสอบสวนผู้นั้นแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

ข้อ ๑๐ การคัดค้านกรรมการสอบสวนต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภายในสามวันนับแต่วันทราบหรือถือว่าทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือวันที่รู้ถึงเหตุแห่งการคัดค้านตามข้อ ๘ โดยหนังสือคัดค้านต้องแสดงข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๘ และลงลายมือชื่อผู้คัดค้าน

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าการคัดค้านเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งสำเนาหนังสือคัดค้านไปให้ประธานกรรมการสอบสวนเพื่อทราบและเก็บรวบรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน รวมทั้งแจ้งให้ผู้ถูกคัดค้านทราบ และต้องให้โอกาสผู้ถูกคัดค้านได้ชี้แจงเป็นหนังสือต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภายในสามวันนับแต่วันที่ผู้ถูกคัดค้านได้ลงลายมือชื่อรับทราบการคัดค้าน ในการนี้

ผู้ถูกคัดค้านต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่กรรมการสอบสวนตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งนั้น แต่ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าการคัดค้านไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้สั่งไม่รับคำคัดค้านนั้นและแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบโดยเร็ว

ข้อ ๑๑ เมื่อมีการดำเนินการตามข้อ ๑๐ แล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่เห็นว่ามีเหตุตามข้อ ๘ หรือคำคัดค้านรับฟังได้ ให้สั่งให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน ในกรณีที่เห็นสมควร จะแต่งตั้งผู้อื่นให้เป็นกรรมการสอบสวนแทนผู้ถูกคัดค้านหรือไม่ก็ได้ แต่ถ้ากรรมการสอบสวนที่เหลืออยู่มีจำนวนน้อยกว่าสามคน ให้แต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการสอบสวนแทนผู้ถูกคัดค้าน ทั้งนี้ ไม่กระทบถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปก่อนแล้ว

(๒) กรณีที่เห็นว่าไม่มีเหตุตามข้อ ๘ หรือคำคัดค้านไม่อาจรับฟังได้ ให้ยกคำคัดค้าน และมีหนังสือแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องและประธานกรรมการสอบสวนทราบโดยเร็ว คำสั่งยกคำคัดค้านให้เป็นที่สุด

ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องพิจารณาและสั่งการตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกคัดค้านแต่ต้องไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำคัดค้าน ถ้าไม่ได้สั่งภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้ถูกคัดค้านนั้นพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวนนับแต่วันพ้นระยะเวลาดังกล่าว และให้ดำเนินการตาม (๑) ต่อไป

ในระหว่างที่มีการดำเนินการตามข้อนี้ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนต่อไปได้ เว้นแต่มีกรรมการสอบสวนน้อยกว่าสามคนให้หยุดการสอบสวนไว้ก่อนจนกว่าจะมีการดำเนินการตาม (๑)

ข้อ ๑๒ เมื่อได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นแล้ว หากมีเหตุจำเป็น ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจแต่งตั้งกรรมการสอบสวนเพิ่มเติมก็ได้ แล้วแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามข้อ ๗ วรรคสอง และวรรคสาม ต่อไป การดำเนินการตามข้อนี้ไม่กระทบถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปก่อนแล้ว

หมวด ๓
กระบวนการสอบสวน

ข้อ ๑๓ เมื่อประธานกรรมการสอบสวนได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้บันทึกวันที่ได้รับทราบคำสั่งนั้นและนำรวมไว้ในสำนวนการสอบสวน แล้วจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสอบสวนครั้งแรกภายในห้าวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการสอบสวนรับทราบคำสั่ง เพื่อกำหนดประเด็นและแนวทางการสอบสวนและการรวบรวมพยานหลักฐาน ในกรณีที่ไม่อาจจัดประชุมได้ภายในกำหนด ให้รายงานเหตุแห่งความล่าช้าให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

การจัดประชุมคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้นัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่เป็นกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน

ข้อ ๑๔ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(๒) แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

(๓) ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงแสดงพยานหลักฐานเพื่อแก้ข้อกล่าวหา

(๔) พิจารณาทำความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๕) ทำรายงานผลการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

ข้อ ๑๕ ให้คณะกรรมการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงที่เห็นว่าเป็นประโยชน์แก่การสอบสวนโดยไม่รับฟังแต่เพียงข้ออ้างหรือพยานหลักฐานของผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาเท่านั้น

ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการกล่าวอ้างหรือมีข้อเท็จจริงใดพาดพิงถึงบุคคล เอกสาร หรือวัตถุใดที่จะเป็นประโยชน์แก่การสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานนั้นไว้ให้ครบถ้วน ถ้าไม่อาจเข้าถึงหรือได้มาซึ่งพยานหลักฐานดังกล่าว ให้บันทึกเหตุนั้นไว้ด้วย

ข้อ ๑๖ การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาหรือพยาน ให้สอบปากคำคราวละหนึ่งคน

การสอบปากคำตามวรรคหนึ่ง ต้องมีกรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดจึงจะทำการสอบปากคำได้ แต่ในกรณีที่กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดมีมากกว่าสามคน จะให้กรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่าสามคนทำการสอบปากคำก็ได้

ข้อ ๑๗ การสอบปากคำตามข้อ ๑๖ ต้องมีการบันทึกถ้อยคำของผู้ให้ถ้อยคำและอ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟังหรือให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ แล้วให้ผู้ให้ถ้อยคำ ผู้บันทึกถ้อยคำ และกรรมการสอบสวนซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำลงลายมือชื่อในบันทึกถ้อยคำนั้นไว้เป็นหลักฐาน ในกรณีที่บันทึกถ้อยคำมีหลายหน้า ให้ผู้ให้ถ้อยคำและกรรมการสอบสวนคนหนึ่งซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ในบันทึกถ้อยคำทุกหน้า ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่ยอมลงลายมือชื่อ ให้บันทึกเหตุที่ไม่ลงลายมือชื่อนั้นไว้ในบันทึกถ้อยคำด้วย

การบันทึกถ้อยคำ ห้ามมิให้ขูด ลบ หรือบันทึกข้อความทับข้อความที่ได้บันทึกไว้ในบันทึกถ้อยคำ ถ้าจะต้องขีดฆ่า แก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อความที่บันทึกไว้ ให้ผู้ให้ถ้อยคำและกรรมการสอบสวนคนหนึ่งซึ่งอยู่ร่วมในการสอบปากคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ตรงที่มีการขีดฆ่า แก้ไขหรือเพิ่มเติมนั้นทุกแห่ง หากมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามวรรคนี้ มิให้รับฟังเนื้อความดังกล่าวเป็นพยานหลักฐาน

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้พิมพ์ลายพิมพ์นิ้วมือ ลงแกงได ใช้ตราประทับหรือเครื่องหมายอื่นทำนองเช่นว่านั้นแทนการลงลายมือชื่อก็ได้

การสอบปากคำและบันทึกถ้อยคำ คณะกรรมการสอบสวนอาจบันทึกภาพหรือเสียงของผู้ให้ถ้อยคำด้วยก็ได้ ในกรณีผู้ให้ถ้อยคำไม่ยินยอมให้บันทึกภาพหรือเสียง ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกเหตุไว้แล้วดำเนินการต่อไปโดยงดการบันทึกภาพหรือเสียง

ข้อ ๑๘ การสอบปากคำ ห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สอบปากคำ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการสอบสวน เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน หรือเป็นทนายความหรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหาตามจำนวนที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นสมควร

ข้อ ๑๙ ห้ามมิให้กรรมการสอบสวนทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่นสัญญา ขู่เข็ญ หลอกลวง บังคับ หรือกระทำโดยมิชอบไม่ว่าด้วยประการใด เพื่อจูงใจให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือพยานให้ถ้อยคำหรือไม่ให้ถ้อยคำ

ข้อ ๒๐ การนำเอกสารหรือวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนจัดให้มีการบันทึกไว้ด้วยว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด

เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนให้ใช้ต้นฉบับ แต่ถ้าไม่อาจนำต้นฉบับมาได้จะใช้สำเนาที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้

ในกรณีที่ไม่สามารถหาต้นฉบับเอกสารได้เพราะสูญหาย หรือถูกทำลาย หรือโดยเหตุประการอื่น คณะกรรมการสอบสวนจะใช้สำเนาเอกสารหรือพยานบุคคลแทนก็ได้

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเรียกบุคคลใดมาเป็นพยานเพื่อชี้แจงหรือให้ถ้อยคำตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดแล้ว แต่บุคคลนั้นไม่มาหรือมาแต่ไม่ชี้แจงหรือไม่ให้ถ้อยคำ หรือในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่อาจเรียกบุคคลใดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำภายในเวลาอันควร คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนบุคคลนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนและในรายงานผลการสอบสวนด้วย

ข้อ ๒๒ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนประชุมเพื่อพิจารณาทำความเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดหรือมีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพ หรือต้องพ้นจากตำแหน่งในเรื่องที่สอบสวนหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิด หรือไม่มีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพ หรือต้องพ้นจากตำแหน่งในเรื่องที่สอบสวน ให้รายงานผลการสอบสวนพร้อมความเห็นเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด หรือมีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพ หรือต้องพ้นจากตำแหน่งในเรื่องที่สอบสวน ให้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

การประชุมตามวรรคหนึ่ง ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมดและต้องไม่น้อยกว่าสามคน

ข้อ ๒๓ การแจ้งข้อกล่าวหา ให้ทำเป็นบันทึกระบุข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการใด เป็นความผิดกรณีใด และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา รวมทั้งแจ้งให้ทราบสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือ สิทธิที่จะแสดงพยานหลักฐานหรือขอให้เรียกพยานหลักฐานมาใช้ในการสอบสวน แล้วแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามข้อ ๒๔

บันทึกตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นสองฉบับมีข้อความตรงกัน ให้ประธานกรรมการสอบสวนและกรรมการสอบสวนอีกอย่างน้อยหนึ่งคนลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย โดยฉบับหนึ่งส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามข้อ ๒๔ และอีกฉบับหนึ่งคณะกรรมการสอบสวนรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อรับทราบตามข้อ ๒๖

ข้อ ๒๔ เมื่อได้จัดทำบันทึกตามข้อ ๒๓ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาพร้อมส่งบันทึกดังกล่าวให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่ออธิบายข้อกล่าวหา ตามวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนด

การแจ้งตามวรรคหนึ่งโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่ง เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่อาจมาพบคณะกรรมการสอบสวนได้ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดตามข้อ ๒๔ โดยได้อ้างเหตุผลหรือความจำเป็น และคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าข้ออ้างนั้นฟังขึ้น หรือในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นเองว่ามีเหตุผลหรือความจำเป็นอื่นจะกำหนดวัน เวลา และสถานที่เสียใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ข้อ ๒๖ เมื่อผู้ถูกกล่าวหามาพบคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อพร้อมทั้งวัน เดือน ปี ในบันทึกตามข้อ ๒๓ วรรคสอง หากผู้ถูกกล่าวหาประสงค์จะได้รับสำเนาบันทึกข้อกล่าวหาที่ลงลายมือชื่อไว้แล้ว ก็ให้คณะกรรมการสอบสวนมอบสำเนาให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อในบันทึก ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ดังกล่าวไว้ในบันทึกนั้น และให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบการอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานตั้งแต่วันที่มาพบคณะกรรมการสอบสวนแล้ว

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาพบคณะกรรมการสอบสวนในวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดโดยไม่ชี้แจงเหตุผลหรือความจำเป็นหรือชี้แจงแต่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าไม่มีเหตุผลหรือความจำเป็นเพียงพอ ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกการไม่มาดังกล่าวไว้ในสำนวน และให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบการอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่งแล้ว

ข้อ ๒๗ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนอธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนถามผู้ถูกกล่าวหาด้วยว่าได้กระทำตามข้อกล่าวหาหรือไม่อย่างไร เพราะเหตุใด

ผู้ถูกกล่าวหาจะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาโดยทำเป็นหนังสือหรือชี้แจงด้วยวาจาก็ได้ หรือจะทำเป็นหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการสอบสวนภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนดก็ได้ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงด้วยวาจา ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกไว้โดยละเอียด และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อไว้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหารับสารภาพว่าได้กระทำความผิดหรือมีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือต้องพ้นจากตำแหน่งตามข้อกล่าวหาใด ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกการรับสารภาพตามข้อกล่าวหานั้น และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อไว้ ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนเพิ่มเติมในข้อกล่าวหานั้นก็ได้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมลงลายมือชื่อในบันทึกตามข้อนี้ ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ดังกล่าวไว้ด้วย

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือไม่ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๒๔ ข้อ ๒๕ ข้อ ๒๖ หรือข้อ ๒๗ ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา เว้นแต่คณะกรรมการสอบสวนจะเห็นควรดำเนินการเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ข้อ ๒๙ ในกรณีที่ปรากฏพยานหลักฐานเพิ่มเติมหลังจากที่คณะกรรมการสอบสวนได้อธิบายข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานในเรื่องที่สอบสวนแล้ว ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าพยานหลักฐานนั้นมีน้ำหนักสนับสนุนข้อกล่าวหา ให้แจ้งสรุปพยานหลักฐานเพิ่มเติมนั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าพยานหลักฐานเพิ่มเติมตามวรรคหนึ่งมีผลทำให้ข้อกล่าวหาในเรื่องที่สอบสวนนั้นเปลี่ยนแปลงไปหรือต้องเพิ่มข้อกล่าวหา ให้กำหนดข้อกล่าวหาที่เปลี่ยนแปลงไปเสียใหม่หรือกำหนดข้อกล่าวหาเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี และแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหานั้นให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ ข้อ ๒๕ ข้อ ๒๖ ข้อ ๒๗ และข้อ ๒๘ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๓๐ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้างพยานบุคคล พยานเอกสาร หรือพยานหลักฐานใด ให้คณะกรรมการสอบสวนรับฟังพยานหลักฐานดังกล่าวด้วย

ข้อ ๓๑ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าการสอบสวนพยานบุคคลใดหรือการรวบรวมพยานเอกสารหรือวัตถุใดจะทำให้การสอบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็น และพยานหลักฐานนั้นมิใช่สาระสำคัญจะงดสอบสวนหรือไม่รวบรวมพยานหลักฐานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนและในรายงานผลการสอบสวนด้วย

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่การอ้างพยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานหลักฐานอื่นซึ่งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าเป็นการกล่าวอ้างที่ไม่จำเป็น ฟุ่มเฟือย หรือเพื่อประวิงเวลาด้วย

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องและพิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันตามข้อ ๓ (๑) และให้นำความในข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๖ วรรคหนึ่ง ข้อ ๑๗

ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ ข้อ ๒๕ ข้อ ๒๖ ข้อ ๒๗ ข้อ ๒๘ ข้อ ๒๙ ข้อ ๓๐ และข้อ ๓๑ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๔

การจัดทำรายงานผลการสอบสวนและการเสนอสำนวนการสอบสวน

ข้อ ๓๓ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐาน แจ้งข้อกล่าวหาและให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแสดงพยานหลักฐานเพื่อแก้ข้อกล่าวหาแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนประชุมเพื่อพิจารณาทำความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน โดยสรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายให้ครบถ้วนทุกประเด็น พร้อมความเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด หรือมีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพ หรือต้องพ้นจากตำแหน่งหรือไม่ มีพยานหลักฐานใดสนับสนุน

การประชุมคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ให้นัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่เป็นการนัดหมายในที่ประชุมหรือเป็นกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน โดยให้นำความในข้อ ๒๒ วรรคสองมาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการสอบสวนด้วยโดยอนุโลม

การลงมติให้ความเห็นตามวรรคหนึ่งต้องได้คะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด ในกรณีที่กรรมการสอบสวนผู้ใดไม่ได้มาร่วมประชุม เมื่อทำรายงานผลการสอบสวนเสร็จแล้ว กรรมการสอบสวนผู้นั้นต้องลงลายมือชื่อในรายงานผลการสอบสวนด้วย แต่ในกรณีที่ไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนฝ่ายข้างมาก อาจทำความเห็นแย้งแนบไว้ในรายงานผลการสอบสวนตามข้อ ๓๔ ได้

ข้อ ๓๔ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการตามข้อ ๓๓ แล้ว ให้จัดทำรายงานผลการสอบสวนและลงลายมือชื่อกรรมการสอบสวนทุกคน โดยให้ประธานกรรมการสอบสวนลงลายมือชื่อกำกับไว้ในรายงานผลการสอบสวนทุกหน้า ในกรณีที่กรรมการสอบสวนคนใดมีเหตุจำเป็นไม่อาจลงลายมือชื่อได้ ให้ประธานกรรมการสอบสวนบันทึกเหตุจำเป็นดังกล่าวไว้ด้วย และในกรณีที่กรรมการสอบสวนคนใดมีความเห็นแย้ง จะทำความเห็นแย้งแนบไว้กับรายงานผลการสอบสวนก็ได้ แล้วให้คณะกรรมการสอบสวนเสนอรายงานดังกล่าวต่อผู้ว่าราชการจังหวัดพร้อมทั้งสำนวนการสอบสวน

กรณีปรากฏจากการสอบสวนว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดในเรื่องอื่นอีกหรือมีมูลพาดพิงผู้อื่นซึ่งไม่ได้เป็นผู้ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้มีส่วนร่วมกระทำความผิด ก็ให้ระบุไว้ในรายงานผลการสอบสวนด้วยเพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ข้อ ๓๕ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับรายงานผลการสอบสวนและสำนวนการสอบสวนกรณีตามข้อ ๑ แล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่เห็นว่ามีเหตุอันควรสงสัยหรือได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี โดยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือต้องพ้นจากตำแหน่ง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งยุติเรื่อง

(๒) กรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหามีเหตุให้ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือต้องพ้นจากตำแหน่ง ให้ประกาศคำวินิจฉัยนั้น โดยให้ระบุเหตุที่ทำให้สิ้นสุดสมาชิกภาพหรือพ้นจากตำแหน่งไว้ด้วย และให้การสิ้นสุดสมาชิกภาพหรือการพ้นจากตำแหน่งมีผลตั้งแต่วันที่มีเหตุดังกล่าว

(๓) กรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นควรให้มีการสอบสวนเพิ่มเติมจะสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมก่อนวินิจฉัยก็ได้ ในกรณีนี้ คณะกรรมการสอบสวนต้องสอบสวนเพิ่มเติมและผู้ว่าราชการจังหวัดต้องวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันดังกล่าว

ข้อ ๓๖ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับรายงานผลการสอบสวนและสำนวนการสอบสวนกรณีตามข้อ ๒ แล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการดังต่อไปนี้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการสอบสวน

(๑) กรณีที่ผลการสอบสวนปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งยุติเรื่อง

(๒) กรณีที่ผลการสอบสวนปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูกสอบสวน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานผลการสอบสวนและความเห็นให้รัฐมนตรีทราบ

เมื่อรัฐมนตรีได้รับรายงานผลการสอบสวนและความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดตาม (๒) แล้ว ให้พิจารณาและสั่งให้ผู้ถูกสอบสวนพ้นจากตำแหน่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน โดยในคำสั่งดังกล่าวให้ระบุเหตุที่ทำให้พ้นจากตำแหน่งไว้ด้วย และให้มีผลตั้งแต่วันที่มีคำสั่ง

ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นควรให้มีการสอบสวนเพิ่มเติม จะสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมก่อนสั่งการก็ได้ ในกรณีนี้ คณะกรรมการสอบสวนต้องดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมและรัฐมนตรีต้องสั่งการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานจากผู้ว่าราชการจังหวัดตาม (๒)

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๗ ในกรณีมีเหตุที่ต้องดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง มาตรา ๕๐ วรรคสอง มาตรา ๕๑ วรรคสอง มาตรา ๕๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๙๖ วรรคสอง ไม่ว่าเหตุนั้นจะเกิดขึ้นก่อนหรือหลังวันที่พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ ให้ดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยตามกฎกระทรวงนี้ โดยให้เริ่มนับระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ตั้งแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓
พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๙ วรรคสอง มาตรา ๕๐ วรรคสอง มาตรา ๕๑ วรรคสอง มาตรา ๕๒ วรรคสอง และมาตรา ๙๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้ออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน การดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัย กรณีการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเมืองพัทยา รวมทั้งกรณีการพ้นจากตำแหน่งเพราะกระทำความผิดหรือเพราะเหตุอื่นของนายกเมืองพัทยา รองนายกเมืองพัทยา ประธานสภาเมืองพัทยา รองประธานสภาเมืองพัทยา เลขานุการนายกเมืองพัทยา ผู้ช่วยเลขานุการนายกเมืองพัทยา ประธานที่ปรึกษา และที่ปรึกษา จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้